ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Μπουμπουλίνας ἀρ. 34

ΕΤΟΣ Ε'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1902. ΑΡΙΘ. 17.

Τὸ παραμύθι τῆς Κυρούλας *(Ἔργον Γκίζη).*

ΔΑΣΙΚΑ

Σπουδαιότατος παράγων ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τῆς φύσεως καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν ἀνθρώπων εἶνε τὸ δάσος, οὗτινος ἡ ἐπὶ τῶν κατοίκων ἐπίδρασις εἶνε ἔμμεσος καὶ ἄμεσος. Τὸ δάσος ἐμμέσως ἐπιδρᾷ 1) ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων διὰ τῆς ἐξ αὐτοῦ κατερχομένης πρὸς τὴν κοιλάδα βαλσαμώδους αὔρας. διὰ τῆς ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας ἀπορροφήσεως τοῦ ὀξυάνθρακος καὶ ἐκλύσεως ὀξυγόνου. Ὁ ἀὴρ τῶν ὀρέων εἶνε ἀπηλλαγμένος βλαπτικῆς κόνεως καὶ ἐνεργεῖ εὐεργετικῶς ἐπὶ τῶν πνευμόνων τοῦ ἀνθρώπου. 2) Ἐπὶ τοῦ κλίματος, καθιστῶν τους μὲν χειμῶνας ἠπιωτέρους τὰ δὲ θέρη δροσερώτερα. Ὄροι καὶ λόφοι τῆς Ἑλλάδος ἀποψιλωθέντες, τὸν μὲν χειμῶνα εἶνε ψυκτήρια πάγου, τὸ δὲ θέρος κάμινοι ἀνυπόφοροι. 3) Προσελκύει τὴν ὑγρασίαν καὶ τὰς βροχάς, αἵτινες μὴ καταπίπτουσαι ραγδαίως δὲν συμπαρασύρουσι τὴν ἐπὶ τῶν ὀρέων φυτικὴν γῆν καὶ συμποτίζουσι αὐτὰ εἰς μέγα βάθος, οὗ ἕνεκα γεννῶνται πηγαὶ δαψιλεῖς καὶ δροσεραί. Χῶραι ἄνευ πηγῶν εἶνε ἔρημοι καὶ εἰς τοιαύτας μετεβάλλομεν πολλὰς τῆς Ἑλλάδος ἐκτάσεις δι' ἐμπρησμοῦ καὶ ἄλλων ἐγκληματικῶν καταστροφῶν τῶν δασῶν. 4) Πρὸς παρεμπόδισιν καταστρεπτικῶν τῆς φύσεως δυνάμεων, ἰδίως καταιγίδων, χαλάζης, ραγδαίων βροχῶν κλπ, 5) Στολίζουσι τὴν χώραν διὰ τοῦ ὡραίου αὐτῶν καὶ ἀειθαλοῦς φυλλώματος.

Ἡ ἄμεσος δὲ ἢ ἡ βιομηχανικὴ σημασία τοῦ δάσους εἶνε μεγίστη, ὅταν ἐπιστημονικῶς ταῦτα διαχειρίζωνται οἱ ἄνθρωποι.

Τὸ δάσος παρέχει ξυλείαν καύσιμον καὶ οἰκοδομικήν, φλοιόν, ρητίνην, καρπούς, μελίσσας, θήραν καὶ πλεῖστα ἄλλα.

Εἶνε λοιπὸν τὰ δάση ἀνυπολογίστου ἀξίας διὰ πᾶν πεπολιτισμένον κράτος. Καὶ ὅμως ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν σπουδαιότατον τοῦτον τῆς προόδου ἡμῶν παράγοντα κατεστρέψαμεν καὶ καταστρέφομεν, μὴ θέλοντες νὰ ἐννοήσωμεν πόσον κακουργοῦμεν καθ' ἡμῶν καὶ τῶν ἀπογόνων ἡμῶν. Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι θέλει τεθῆ τέρμα εἰς τὴν καταστροφὴν τούτων μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ φιλοδασικοῦ συνδέσμου, οὗ τὴν προεδρείαν ἀνέλαβε ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπισσα Σοφία.

Διότι ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους ἔχομεν ὀλίγιστα. Πλεῖστα ὄρη ἀπεγυμνώθησαν τοῦ πρασίνου αὐτῶν τάπητος, πένθιμον ἀληθῶς παρέχοντα ὄψιν εἰς τὸν περιηγητὴν διὰ τὴν γυμνότητα αὐτῶν καὶ ἀνυδρίαν. Καὶ ὅμως διεσώθησαν πολλαχοῦ ἐκ τῆς καταστροφῆς δάση, πρὸ πάντων ὅσα κεῖνται μακρὰν συνοικισμῶν. Δάση θαυμάσια ἐξ ἐλατῶν ἔχουσιν ἡ Πίνδος, ἡ Αἰτωλία, τὰ Ἀροάνια ὄρη, ὁ Πάρνων, τὸ Ταΰγετον, ἐκ δρυῶν ἡ Ἀκαρνανία καὶ Ἠλεία, ἐκ πευκῶν ἡ Εὔβοια κτλ. Ἡ ἔκτασις ὅμως τῶν δασῶν τούτων εἶνε σμικρὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς χώρας, διότι μόλις καταλαμβάνουσι 5,000 τετραγ. χιλ., ἤτοι 7, 7 ο)ο τοῦ κράτους, Καὶ ποῖον εἶνε τὸ ἐκ τούτων εἰσόδημα τοῦ κράτους ;

Κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν τοῦ 1902 ἀνέρχεται εἰς τὸ εὐτελὲς ποσὸν τῶν δρ. 1,665.000 προερχόμενον ἐξ ξυλείας, ἀσβέστου, ἀνθράκων, ὑδροπριόνων, βαλανιδίων καὶ κικιδίων, ρητίνης καστάνων.

Συγκρίνοντες τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὴν μικρὰν Σαξονίαν, δυνάμεθα σπουδαιότατα νὰ ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα περὶ τοῦ δασικοῦ ἡμῶν πλούτου, ἂν θελήσωμεν νὰ ἐργασθῶμεν. Ἡ Σαξονία, καίτοι πυκνότατα κατοικεῖται (280 ψυχαὶ ἐπὶ ἑνὸς τετραγ. χιλ.), ἔχει τὰ 27

ο)ο τῆς ἐπιφανείας της κεκαλυμμένα ὑπὸ δασῶν, δηλ. ἔχει 4,048,000 στρέμματα δάση, ἐξ ὧν τὰ 47,5 ο)ο δηλ. 1,923,000 ἀνήκουσιν εἰς τὸ κράτος.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲ τοῦ κράτους τούτου, διὰ τὸ ἔτος 1900 — 1901 ἀναγράφονται ὡς ἔσοδα ἐκ τῶν δασῶν 13,366,000 μάρκα ἢ δραχμαὶ χάρτιναι 26,732,000. Κατὰ ταῦτα ἓν στρέμμα δάσους ἐν Σαξονίᾳ προσφέρει ὡς φόρον πρὸς τὸ δημόσιον 660 δραχ., ἐν Ἑλλάδι δὲ μόνον 33 λεπτὰ καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν 33 τούτων λεπτῶν συνοδεύεται καὶ ὑπὸ καταστροφῆς τοῦ δάσους.

Τὸ βασίλειον τῆς Βαυαρίας, ὅπερ εἶνε κατὰ 11 χιλιάδας περίπου τετραγ. χιλ. (75,870 τετρ. χιλ.) μεγαλείτερον τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἔχει πληθυσμὸν 6,175,000 (ἐπὶ τετραγ. χιλ. 81 ψυχαί), ἔχει πλεῖστα δάση (33 ο)ο), ἀγροὺς καὶ κήπους (40,5 ο)ο) λειμῶνας (16,8 ο)ο) καὶ νομὰς (5,8 ο)ο). Ἑπομένως τὰ δάση, οἱ λειμῶνες καὶ αἱ βοσκαὶ καταλαμβάνουσι τὰ 55,6 ο)ο τῆς χώρας δηλ. 30,727,000 στρέμματα. Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1900 — 1901 τοῦ κράτους τούτου εἰσπράττονται ἐκ τῶν δασῶν, τῆς θήρας καὶ τῶν βοσκῶν 34,260,000 μάρκα (=68,520,000 δραχ. χάρτιναι) καὶ δαπανῶνται 16,941,6000 μάρκα (=33,883,200 δρχ.). Ἑπομένως εἰσπράττονται ἐφ' ἑκάστου στρέμματος τούτων 1,11 μάρκα (2,25 χαρτ. δραχ.) καὶ δαπανῶνται 0,55 μάρκα, δηλ. 1,10 χαρτ. δραχμῆς, δι' ἕκαστον στρέμμα.

Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη τί εἰσπράττει καὶ τί δαπανᾷ ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰ δάση, τὰ λειβάδια καὶ τὰς βοσκάς. Ἐν τῷ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντι προϋπολογισμῷ τοῦ 1902 ἀναγράφονται τὰ σχετικὰ ἔσοδα ὡς ἑξῆς :

α΄. Ἔσοδα

1) φόρος ἰδιωτικ. καὶ κοινοτ. βοσκῶν	δρ.	225,000
2) πρόσοδοι δασῶν ἐν γένει	»	1,665,000
3) πρόσοδοι δημοσίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων	»	533,000
Ἐκ τούτων αἱ 290,000 ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐπισκοπικῶν κτημάτων, δηλ. τὸ ἥμυσι ὑπὲρ ἀχρήστων καλογήρων		
4) ἐκποίησις δημοσίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων	»	985.000
Τὸ ὅλον τῶν ἐσόδων	»	3,408,000

β΄.) Ἔξοδα

1) Δάση προσωπικὸν καὶ ὑπηρεσία	»	246,000
2) Δημόσια κτήματα	»	78,480
3) Ἔξοδα ὑπηρεσίας	»	25,500
Ἔξοδα ἐξακριβώσεως, ἐπιτηρήσεως, βελτιώσεως κτλ. δημοσίων κτημάτων καὶ νομημάτων ἐν γένει	»	15,000
Ἔξοδα ὁροσημάνσεως, περιτοιχίσεως καὶ καταμετρήσεως αὐτῶν πρὸς σύνταξιν διαγραμμάτων κτλ.	»	20,000
Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων	»	384,980

Ἂν ἤδη ἀθροίσωμεν τὴν ἔκτασιν τῶν δασῶν καὶ τὴν τῶν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν, εὑρίσκομεν ὅτι ἀνέρχεται εἰς 23,000,000 στρέμματα, ἤτοι ἕκαστον τούτων στρέμμα παρέχει κατὰ μέσον ὅρον ἔσοδον εἰς τὸ κράτος 15 μόνον λεπτά, ὅπερ δαπανᾷ ὑπὲρ αὐτῶν 0,016 τῆς δρχ. δηλ. ἓν καὶ ἥμυσι λεπτόν, ἐνῷ ἡ Βαυαρία δαπανᾷ 1,10 δραχμήν, ἤτοι σχεδὸν τὸ ἑβδομηκονταπλάσιον.

Ἂν αἱ βάσεις τῶν σκέψεων ἡμῶν δὲν ἀπέχωσι πολὺ τῆς ἀληθείας καὶ ἂν οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι δὲν εἶνε λελανθασμένοι, προκύπτει τὸ ἐρώτημα, διατί παρ' ἡμῖν ἡ τοιαύτη ἀθλιότης; διατί τὸ κράτος νὰ εἰσπράττῃ ἐξ ἐκτάσεως πολλῷ μείζονος τῆς ἐκτάσεως τοῦ βασιλείου τῆς Σαξονίας μόνον 3,408,000 δραχ. ἤτοι 15 μόνον λεπτὰ κατὰ στρέμμα ;

Περὶ τούτου ἂς ἀποφανθῶσιν οἱ εἰδικοί. Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶνε Σαχάρα, οὔτε Βόρειος Πόλος, ἤτοι χώρα ἄγονος καὶ ἄκαρπος· εἶνε χώρα, ἥτις δύναται ἐν μέτρῳ νὰ παρέχῃ πολλὰς ὠφελείας εἴς τε τοὺς κατοίκους καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἔχει ὅμως ἀνάγκην νοῦ, καὶ δὲν πρέπει, εἶνε ἀληθῶς κωμικόν, τὰ δάση νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰς χεῖρας χωροφυλάκων, ἀνδρῶν δηλ. ἀπολύτως ἀμαθῶν. Ἂν κατορθώσῃ, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη φιλοσοφία, τὴν μεγάλην ταύτην ἔκτασιν τῶν 23 ἑκατομμυρίων στρεμμάτων νὰ καλλιεργήσῃ καταλλήλως· ὥστε ἓν στρέμμα αὐτῆς νὰ παρέχῃ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 50 μόνον λεπτά, θὰ ἔχῃ ἐτήσιον ἔσοδον, συνοδευόμενον οὐχὶ ὑπὸ καταστροφῆς, 23,000,000×50=11,500,000. Ἵνα δὲ σωθῶσι τὰ δάση, ἃς ἐρευνηθῶσι τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς καὶ ἃς ἐξορυχθῶσιν οἱ ἐν αὐτοῖς πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἐγκεκλεισμένοι μέλανες ἀδάμαντες, ἃς διδαχθῇ δὲ ὁ λαὸς νὰ καλλιεργῇ καὶ νὰ σέβηται τὰ δάση καὶ ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλη πηγὴ θερμότητος, οἱ ὀρυκτοί, δι' ἧς δύναται νὰ θερμαίνηται καὶ νὰ μαγειρεύῃ. Πλείονα περὶ δασῶν ἃς γράψωσιν οἱ εἰδικοί.

Κωνστ. Μητσόπουλος
Καθηγητὴς Ἐθν. Πανεπιστημίου.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ

Ὡς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐγένετο ἡ καταβάθρα, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Θεὸς κατέβη ἐπὶ τῆς γῆς, οὕτως αἱ Ἀθῆναι ἀνυψώθησαν εἰς ἀναβάθραν, δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁλόκληρος μὲν ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ὁμοιάζει πρὸς τὸν Αἰσχύλειον Προμηθέα, ὅστις ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔκλεψε τὸ θεῖον τῆς σοφίας πῦρ, ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς τῆς Ἑλλάδος, ἡ πατρὶς τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος δικαιότερον πάσης Ἑλληνίδος πόλεως σεμνύνεται, ὅτι εἶναι τοῦ ὅλου ἀρχαίου πολιτισμοῦ ὁ θριγκὸς καὶ ἡ ὑψίστη σκοπιά, ἀφ' ἧς οἱ αἰώνιοι νόμοι τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ σαφέστερον καθορῶνται καὶ οἱ κόσμοι τῶν μεταφυσικῶν ἀληθειῶν ἄρχονται σελαγίζοντες καὶ ὑπολάμποντες. Πάντως καὶ ἡ πόλις αὕτη οὔτε κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς ἡλικίας ἐν τῇ ὑψίστῃ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως βαθμίδι διέμεινεν, οὔτε διηνεκῶς οἱ φιλόσοφοι αὐτῆς οὐρανογείτονες καὶ οὐρανοφάντορες ἦσαν. Διότι ἡ τῶν λαῶν ἀκμὴ εἶναι μία πρὸς τὰς οὐρανομήκεις τῶν πυραμίδων κορυφὰς ὁμοιάζουσα, ἐν αἷς τὸ ὕψιστον αὐτῶν σύναμα καὶ τὸ πρῶτον τῆς κατακλίσεως θεωρεῖται. Ἂν, φέρ' εἰπεῖν, ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία εἴπῃ ἡμῖν, ὅτι ὁ περικλεὴς ἐκεῖνος ἀνήρ, ὅστις πρὸ τῶν θαυμαστῶν τοῦ Φειδίου, τοῦ Ἰκτίνου καὶ τοῦ Καλλικράτους, καὶ πρὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἀναξαγόρου πανηγυριζόμενος ἔλεγε μετὰ δικαίας ὑπερηφανείας, ὅτι φιλοκαλοῦμεν μετ' εὐτελείας

καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας, ἄν, λέγω, εἴπῃ ἡμῖν, ὅτι οὗτος εἶναι ἡ ὑψίστη τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ κορυφή, τίς ἐν τῷ δικαίῳ θαυμασμῷ πρὸς τὸν κοσμήτορα τῆς Ἀκροπόλεως δὲν λυπεῖται, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Ξανθίππου εἶναι καὶ ὁ πρῶτος τῆς καταπτώσεως αἴτιος ; Ὁπωσδήποτε μακάριοι ἄνδρες, οὓς ἡ μοῖρα πύνόησε νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐν καιροῖς, καθ' οὓς τὰς δυνάμεις αὐτῶν ἄνευ ἐξωτερικῶν κωλυμάτων ἀνέπτυξαν. Διότι κακῇ μοίρᾳ καὶ ἡ ὀξυτέρα διάνοια καὶ ἡ περιφανεοτέρα μεγαλοφυία ἐν τῇ δυσμενείᾳ τῶν καιρῶν σπανίως κατισχύει, ὅπως διαπράξῃ γενναῖόν τι εἴτε ἐν τῇ τέχνῃ εἴτε ἐν τοῖς γράμμασιν.

Δὲν προτιθέμεθα, ὅπως λύσωμεν καθ' ὅλου τὸ ζήτημα, ἂν οἱ μεγάλοι ἄνδρες δημιουργῶσι τὰς ἑαυτῶν ἐποχάς, ἢ ἂν ἐκεῖνοι ἦναι γνήσια τούτων προϊόντα, ἠδυνάμεθα ὅμως διὰ πολλῶν παραδειγμάτων νὰ κυρώσωμεν τὸν γραμματολογικὸν νόμον, ὅτι οἱ μεγάλοι ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν, ἐν οἷς ζῶσιν, ἢ ὅπως ἄλλως εἴπωμεν, εἶναι ἀνθοδέσμαι, ἃς ἔπλεξαν μὲν οἱ μεγάλοι τῶν γραμμάτων ἄνδρες, ὅμως τὰ πλεῖστα τῶν ἀνθέων προσήνεγκον πάντες οἱ σύγχρονοι. Διὰ τοῦτο οὔτε ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Ἀρκτίνου καὶ τοῦ Λέσχου ἠδύναντο νὰ ἀναδειχθῶσι Πλάτωνες καὶ Ἀριστοτέλεις, οὔτε ἐν τῇ ἄλλως κλασικῇ τοῦ Ἀντιμάχου καὶ τοῦ Χοιρίλου ἐποχῇ ἔπη τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσείας ἄξια ἐποιήθησαν. Καὶ πάλιν οὔτε ἡ λυρικὴ ἐποχὴ τῆς Σαπφοῦς καὶ τοῦ Ἀλκαίου ἦτο ὥριμος, ὅπως κυοφορήσῃ Αἰσχύλους καὶ Σοφοκλεῖς, οὔτε οἱ χρόνοι τοῦ Εὐριπίδου τὰ τῶν Αἰολέων λυρικῶν νὰ παραγάγωσιν ἠδύναντο· βεβαίως παραβάσεις τοῦ νόμου τούτου οὐχὶ εὐάριθμοι ἐγένοντο, ἀλλ' ἡ ποινὴ ταχέως ἐκόλασε τοὺς παραβάτας. Τίς ἀγνοεῖ, ὅτι Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἐν τῇ φιλολογικῇ καὶ παγετώδει ἐκείνῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἡλικίᾳ ἐπελάβετο, ἵνα ἄλλος Ὅμηρος τῆς Ἀλεξανδρείας ἀναδειχθῇ ; Ἐπειδὴ ὅμως ὁ αἰὼν τῶν Πτολεμαίων δὲν ἦτο ἐπικός, ἐπειδὴ ἐν τῇ πατρίδι τῶν δούλων καὶ τῶν πυραμίδων δὲν ὑπῆρχεν ἀλληλεπίδρασις ἐπικῶν ποιητῶν, μὴ εὑρίσκων συνεργάτιδας διανοίας συγγενεῖς ὁ Ῥόδιος φιλόλογος κατεκλείσθη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, ἔνθα ἔκειντο οἱ νεκροὶ ποιηταί. Οἱ νεκροὶ ὅμως λέγουσιν, ἀλλὰ δὲν ἀκούουσι καὶ ὁ ὁμιλητὴς αὐτῶν γίνεται δοῦλος τῆς μεγαλοφυΐας, ἤτοι μιμητής.

Ὅτι τὰ εἰρημένα ἔχουσι γραματολογικὸν κῦρος, ὁμολογεῖ αὐτὸς ὁ Πλάτων, ὅστις διὰ τέσσαρας αἰτίας ὕμνει τὸν αὐτοῦ δαίμονα καὶ τύχην· πρῶτον, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος καὶ οὐχὶ θηρίον· δεύτερον, ὅτι ἀνὴρ καὶ οὐχὶ γυνή· τρίτον, ὅτι Ἕλλην καὶ οὐχὶ βάρβαρος καὶ τέταρτον, ὅτι Ἀθηναῖος καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Σωκράτους ἔζησεν. Ὄντως ὁ τελευταῖος ὅρος ἦτο ἀναγκαῖος, ὅπως ἡ τοῦ Πλάτωνος μεγαλοφυΐα ἀνελιχθῇ εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ τύπον, ὅστις συνδέεται μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐξόχου τούτου φιλοσόφου. Ἴσως ἐν οἱαδήποτε ἄλλῃ ἐποχῇ καὶ ἂν ἔζη οὗτος, ἡ μεγαλοφυΐα αὐτοῦ πάντως ἔμελλε νὰ ἐξαστράψῃ, ἀλλ' ἀναντηρρήτως κατ' ἄλλον ῥυθμόν, κατὰ διάφορον εἶδος. Ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου μέχρι τοῦ Πλάτωνος. διήκει ὁλόκληρος τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος δολιχοδρομία. Ὁ μὲν ἐποποιὸς εἶναι ὁ ἄριστος τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἀντιπρόσωπος, ὁ δὲ φιλόσοφος οὕτω βαθύτατα εἰς τοὺς μυχοὺς τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου εἰσέδυσεν, ὥστε τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν ἐθεώρησεν ὡς τὸ πρότυπον καὶ μόνον διὰ τὴν ὕπαρξιν τούτου ἐνόμιζεν, ὅτι ὑπάρχει καὶ ὁ ἐξωτερικός. Ὅπως λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ διάνοια προβῇ ἀπὸ τῆς ἄκρας ἀντικειμενικῆς τοῦ Πλάτωνος, ἦτο ἀνάγκη, ἵνα ἡ μετάβασις αὕτη μὴ ὑπερπηδήσῃ σπουδαίους γραμματολογικοὺς νόμους, ἔπρεπεν, ἵνα ἐξετασθῶσι τὰ μύχια τῆς καρδίας πάθη ὑπὸ τῶν λυρικῶν καὶ ἔπρεπεν ἵνα προηγηθῇ μὲν ὁ Ἀναξαγόρας ὁ τὸν νοῦν ὀνομάσας κοσμήτορα τοῦ παντός, προπορευθῇ δ' ὁ Σωκράτης, ὅστις ὡς ὁ δεξιώτατος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀνατόμος δικαίως ὁμολογεῖται. Λοιπὸν ὁ Πλάτων οὐδὲ κατὰ μίαν μόνην γενεὰν πρὸ τοῦ Σωκράτους ἠδύνατο νὰ διαυγάσῃ τοιοῦτος. Ἀλλ' οὐδὲ πολὺ βραδύτερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐρχόμενος ἔμελλε νὰ δημιουργήσῃ τὸν γνωστὸν αὐτοῦ τύπον· διότι ὁ ἑλληνικὸς κόσμος διὰ πολλὰς ἱστορικὰς αἰτίας περιέπεσε μὲν εἰς τὴν ἐμπειρικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους φιλοσοφίαν, ἀπέβαλλε δ' ὁσημέραι τὴν πρὸς τὸ καλὸν αἴσθησιν.

Γεώργιος Μιστριώτης
(Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου)

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ πανώλης ἄλλοτε, λέγει ὁ Μαϊτερλιγκ, ἐθεωρεῖτο ἀναγκαῖον κακόν, ὀφειλόμενον εἰς τὴν ὀργὴν ξένης ἀοράτου δυνάμεως. Σήμερον θεωροῦμεν αἴσχός μας νὰ τὴν ἐπιτρέψωμεν νὰ ὑπάρχῃ. Οὕτω πως καὶ ἡ πτωχεία τοῦ λαοῦ, ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ ἀθλιότης θεωρεῖται σχεδὸν ὡς μοιραία καὶ ὡς ἀποτέλεσμα ἀναγκαῖον τῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως, Ἀλλ' αἱ κορυφαὶ τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος οἱ σοφοὶ κοινωνιολόγοι οἱ μελετήσαντες τὰ αἴτια τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀμαθείας, φρονοῦσιν ὅτι αὗται ἔχουν τόσον λόγον ὑπάρξεως, ὅσον καὶ ἡ πανώλης. Διὰ τοῦτο ὁ πολὺς ἀμερικανὸς ἑκατομμυριοῦχος Κάρνεζκ, διαθέτει τὰ ἑκατομμύριά του, δι' ἵδρυσιν λαϊκῶν βιβλιοθηκῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Ἀγγλίας λέγων, ὅτι ὁ πλούσιος εἶνε κλέπτης, ὅταν δὲν χρησιμοποιεῖ τὰ πλούτη του διὰ τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῶν ὁμοίων του καὶ τῆς πατρίδος του καὶ βάρβαρος, μὴ ὠθῶν οὕτω τὴν παγκόσμιον πρόοδον.

Διότι, εἶνε βέβαιον, ὅτι εἶνε συμφερότερον δι' ἓν ἔθνος, ἐὰν ὅλοι αὐτοῦ οἱ πολῖται εἶναι μεμορφωμένοι στοιχειωδῶς καὶ ἐπιστημονικῶς, καὶ ἐὰν ἦσαν ὀλιγώτερον πτωχοί. Διὰ τοῦτο ἐν Γαλλίᾳ ἱδρύθησαν τὰ «λαϊκὰ Πανεπιστήμια»,

Ο ΚΑΝΘΑΡΟΣ

(Μῦθος)

Ὑπὸ χλόην ἀνθισμένην,
κάνθαρός τις ἀφανής,
παρετήρει χρυσαλλίδα,
πτερυγίζουσαν ἐκεῖ.
Εἰς τὸ θάλπος τοῦ ἡλίου
ποικιλόχρους τὰ ῥτερά,
ἔστιλβεν ἡ χρυσαλλίς μας
κι' ὅλη χάρις ζωηρά,
ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο ἄνθος,
ἡ φιλόκαλος μικρά,
πτερυγίζει καὶ μεθύσκει
εἰς τὸ μῦρον τὸ ἡδύ...
«Ἄ! — ὁ κάνθαρος μὲ ἄλγος
λέγει τότε ψυχικόν, –
«Πόσον φεῦ! αὐτῆς ἡ τύχη
διαφέρει τῆς ἐμῆς!
Ὦ, τῆς φύσεως, κυρία,
διὰ σὲ γελᾷ τὸ πᾶν·
δι' ἐμέ.. ὦ ἀθλιότης!
μὲ προτέρημα κανὲν
δὲν μ' ἐπροίκισεν ἡ φύσις,
κ' εἶμαι τόσον δυσειδής!
Φεῦ! κανεὶς δὲν μὲ γνωρίζει
κι' οὔτ' ἐν βλέμμα προκαλῶ·
ἀπὸ ὕπαρξιν τοιαύτην
καλλιτέρα ἡ θανή..»
Ἐνῷ ταῦτα ἐν τῇ κόπρῳ
ἔλεγεν ἀδημονῶν,
ῥθάν', ἰδού, φιλοπαιγμόνων
καὶ κακῶν παίδων ὁμάς...
Ἔλαμπεν ἡ χρυσαλλίς μας,
καὶ κατόπιν της εὐθύς,
τᾷ χαιρέκακα παιδία
πηδοῦν, τρέχουν ἐν μιᾷ
καὶ σκιάδια καὶ σκοῦφοι
καὶ μανδήλια ὁμοῦ
πέτονται κ' εὐθὺς ζωγροῦσι
τὴν θεὰν αὐτὴν οἰκτρῶς.
Εἷς κρατεῖ τὴν κεφαλήν της,
ἄλλος τις τὰς πτέρυγάς της,
ἰδοὺ ῥθάνει καὶ εἷς τρίτος
καὶ ἁρπάζει αὐτήν μ' ὁρμήν..
Τόσαι βέβαια δυνάμεις
ἦσαν πάντῃ περιτταί,
ὅπως παύσῃ τοῦ Μαΐου
ἡ ἐράστρια τοῦ ζῆν...
«Ὦ! ὦ! ὦ! πολὺ κοστίζει»,
τότε ὁ κάνθαρος ῥωνεῖ,
εἰς τὴν γῆν κανεὶς νὰ λάμπῃ!
πλέον δὲν ἀδημονῶ...
τὴν σιγῶσαν ὕπαρξίν μου
πόσον ἤδη ἀγαπῶ!...
Εὐτυχεῖς ὅπως βιῶμεν,
ἃς βιῶμεν ἀφανεῖς.

(Παράφρασις ἐκ τῶν τοῦ Florian)

Ἀνδρέας Δ. Νικολάρας

πρὸς χρῆσιν τῶν ἐργατικῶν ἰδίως τάξεων.

Εἶνε βέβαιον, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις, ἣν λαμβάνουσιν οἱ Ἑλληνόπαιδες, εἶνε «βάναυσος, ἠλιθία, δαπανηρὰ καὶ δολοφόνος» διὰ τὰ ἄτομα καὶ τὸ ἔθνος, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Αἱ πτωχαὶ οἰκογένειαι ἔχουν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας τῶν μικρῶν υἱῶν των καὶ συνεπῶς δὲν τὰ στέλλουν εἰς τὰ σχολεῖα διὰ νὰ μορφωθοῦν. Ἑπομένως ὁ μέλλων πολίτης εἶνε ἀγράμματος, ἄνευ ἀνατροφῆς, διότι οἱ γονεῖς δὲν γνωρίζουν ἢ δὲν εὐκαιροῦν νὰ τὰ ἀναθρέψουν ὡς δεῖ. Ἀλλὰ τὸ ἔθνος καὶ ἡ κοινωνία ἔχει ἀσυγκρίτως μεῖζον συμφέρον νὰ μὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ κτήνη ἐργαζόμενα δι' ἓν δίδραχμον τὴν ἡμέραν, ἡ δὲ πρόοδος παγιουμένη δὲν δύναται ν' ἀναμένῃ ἡμᾶς οἱ ὁποῖοι ἑπομένως θὰ ὑπολειφθῶμεν τῶν ἄλλων λαῶν.

Λοιπὸν τίς ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ; Ἁπλουστάτη, ἡ ἑξῆς:

Νὰ ἱδρυθῶσι τὰ «Ἀμερικανικὰ Σχολεῖα».

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα, τὰ διατηρούμενα δι' «Εἰδικοῦ Ταμείου», περὶ οὗ θὰ ὁμιλήσωμεν κατόπιν, μεταβαίνει ὅλη ἡ νεότης τῆς ἀμερικανικῆς συμπολιτείας, εἰς αἰθούσας πλήρεις καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ὡραίων καὶ σαφῶν ὁ μικρὸς ἀμερικανόπαις μορφώνεται πρακτικῶς μανθάνων τὰ χρειώδη τοῦ βίου καὶ τὰ πρακτικὰ πορίσματα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ 3—4 τῆς ὥρας καθ' ἑκάστην, ἐνῷ ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλοντος δρᾷ ἐπὶ τῆς ψυχῆς του πολὺ ἐξανθρωπιστικῶς. Δὲν πληρώνει τίποτε, οὔτε διὰ βιβλία καὶ διδάκτρα οὔτε διὰ τἆλλα χρειώδη. Τὸ εἰδικὸν ταμεῖον προβλέπει τὰ σχολεῖα ταῦτα· ἔχουν ὡραίους μεγάλους κήπους καὶ ἐκτάσεις καλλιεργουμένας ὑπὸ τῶν μαθητῶν, δι' ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ ταμείου. Τὰ κέρδη τῆς ἡμερομισθίου ἐργασίας τῶν μαθητῶν περιέρχονται εἰς χεῖρας τῶν μαθητῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Αἱ ἐργασίαι δ' αὗται δὲν εἶνε μόνον κηπουρικαὶ ἢ γεωργικαί, ἀλλὰ καὶ τεχνικαί, μηχανικαί, ξυλουργικαὶ καὶ ποικίλως βιομηχανικαί.

Οὕτω πως ἔχομεν τὰ ἑξῆς θαυμαστὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ παῖς μορφώνεται ἀληθῶς καὶ σπουδαίως. Δὲν πληρώνει τίποτε καὶ συνεπῶς ἡ οἰκογένειά του δὲν στενοχωρεῖται.

Κερδίζει ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ συνεπῶς ἡ οἰκογένειά του, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸν κόσμον τῆς σκληρῆς βιοπάλης διὰ τὸν ἄρτον ἀνακουφίζεται.

Μανθάνει μίαν τέχνην, ἥτις θὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ βέβαιον τὸν πόρον τῆς ζωῆς.

Ἡ αὐτὴ ἐκπαίδευσις καὶ μόρφωσις ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τὰ γυμνάσια. Πάντοτε δωρεάν. Πάντοτε ὁ νεαρὸς ἀμερικανὸς μορφώνεται δωρεάν, ἐργάζεται καὶ κερδίζει.

Διὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ πρᾶγμα διὰ τοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὰ Πανεπιστήμια. Καὶ ἐκεῖ δωρεὰν ἡ μάθησις καὶ ἡ σπουδή. Ἀλλὰ θὰ τὴν ἀκολουθήσουν οἱ εὐφυέστεροι τοῦ ἔθνους νέοι καὶ οὐχὶ οἱ πλουσιώτεροι. Πολὺ σπουδὴ δωρεὰν καὶ πάντοτε ἐργασία ἐπικερδής. Οὕτω πως τὸ ἔθνος θ' ἀποτελῆται ἐξ ἐπιστημονικῶς μεμορφωμένων πολιτῶν, πρακτικῶς ἐξησκημένων μὲ ἓν μικρὸν κεφάλαιον ἐκ τῆς ἐργασίας των, μὲ κεφάλαιον ἀρίστων καὶ φιλέργων ἕξεων καὶ πνευματικῶν χαρισμάτων, δι' ὧν ὅλων νὰ δυνηθῶσι καὶ τὴν ἀτομικήν των εὐημερίαν νὰ ἐξασφαλίσωσι καὶ τὴν κοινωνικὴν πρόοδον νὰ διευκολύνουν καὶ νὰ ἐπιταχύνωσι ζωηρῶς.

Εἶνε, νομίζω, συμφερώτερον διὰ τὸ ἔθνος ν' ἀποτελῆται ἐκ τοιούτων πολιτῶν, οἵτινες μὲ ὅλην των τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν δύνανται νὰ ἐνασχολοῦνται εἰς πρακτικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐργασίας. Ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις θὰ τοῖς χρειασθῇ ὅπως ἀντιλαμβάνωνται τὴν ζωὴν εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον, ὅπως αἰσθάνονται τὴν πρόοδον, τὴν τελειοποίησιν, τὴν βελτίωσιν, ὡς ἀνάγκην ἐσωτερικὴν τῆς ζωῆς των

Ἐκτὸς αὐτοῦ βελτιοῦνται εἰς τὸ ζήτημα τῆς πτωχείας τοῦ λαοῦ ὑπό τινα ἔποψιν ἀνακουφιζομένων καὶ λύεται ὁριστικῶς τὸ ἀποτρόπαιον ζήτημα τῆς λαϊκῆς ἀμαθείας καὶ βαναυσότητος.

Πῶς γεννῶνται ταῦτα, πόθεν δέον νὰ προέρχωνται οἱ πόροι τοῦ εἰδικοῦ ταμείου, καὶ τίς ἡ κοινωνιολογικὴ ἄποψις τῶν ζητημάτων τούτων θ' ἀποτελέσουν πάντα τὸ θέμα τῆς προσεχοῦς ἡμῶν μελέτης.

Σ. Ζωγραφίδης

ΑΘΗΝΑ·Ι·Σ—ΕΥΔΟΚΙΑ

(Συνέχεια προηγουμένου φύλλου)

Το πλοῖον μὲ τὴν πρωϊνὴν αὔραν, ἥτις ἐκόλπου τὰ ἱστία, ἔπλεε μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ἀφῆνον ὄπισθέν του τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰς Ἀθήνας, αἵτινες ἐφαίνοντο σμικρυνόμεναι. Οὕτω τὸ ταξείδιον ἤρχισεν ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς, ἀλλὰ ποῦ ἔμελλε νὰ τελειώσῃ; Τοῦτο τὸ μέλλον ἔμελλε νὰ μᾶς τὸ ἀποδείξῃ.

Ἤδη τὸ λυκόφως ὑπέφωσκεν ἐκ τῆς ἀνατολῆς· οἱ ἀστέρες ἤρχισαν νὰ φυγαδεύωνται ὑπὸ τοῦ φωτὸς καὶ αὐτὸς ὁ Αὐγερινός, ὁ τελευταῖος ἐναπομείνας, ἐξηφανίσθη, ἅπασα δὲ ἡ ἀνατολὴ ἐχρύσισεν ἀσθενῶς· μετ' ὀλίγον ἀκτῖνες ἤρχισαν ν' ἀναφαίνωνται, αἵτινες ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐμεγεθύνοντο καὶ προσέδιδον εἰς τὴν ἀνατολὴν ἰσχυρὸν χρῶμα λάμποντος χρυσοῦ· ἐφάνη τέλος ὁ ἥλιος προβάλλων κατὰ μικρόν.

Ἡ Ἀθηναῖς ἄγρυπνος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὁτὲ μὲν παρετήρει τὸ θέαμα τοῦτο, ὁτὲ δὲ τὸ ἀχανὲς τῆς θαλάσσης. ὅπερ τὸν τρόμον ἐνεποίει, ἢ διελογίζετο τί ἠδύναντο νὰ πάθωσιν, ἐὰν κατὰ τύχην ἡ τρικυμία ἐξεγείρετο, ἄνεμος δ' ἐναντίος ἐρρίπτετο κατὰ τοῦ πλοίου, τὰ δὲ κύματα ὡς λυσσαλέα ἐφώρμων καὶ ἐσκέπαζον αὐτό. Ἀλλ' οὐδὲν τούτων συνέβαινε, τὸ δὲ πλοῖον ὑπὸ οὐρίου ἀνέμου ὠθούμενον καὶ ἐλαφρῶς πρὸς τὰ πλάγια κλῖνον παρέκαμψε τὸ ἀκρωτήριον Σούνιον τῆς Ἀττικῆς καὶ διευθυνθὲν βορειοανατολικῶς παρέπλευσε τὸν Καφηρέα καὶ Γεραστόν, ἐν οἷς ὑπὸ τῆς τρικυμίας οἱ στόλοι τῶν Περσῶν κατεστράφησαν, καὶ διηυθύνθη πρὸς βορρᾶν εἰς Σκύρον.

Ἤδη ὁ ἥλιος ἔδυε καὶ ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν θάλασσαν, αἱ δὲ ἀκτῖνές του κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις ῥιπτόμεναι ἐφαίνοντο ὅτι ἐθώπευον τὸν οὐρανὸν καὶ ἠσπάζοντο τὴν θάλασσαν. Ἤρχισε τέλος τὸ σκότος· τὸ λάμπον φῶς τοῦ ἡλίου διεδέχθη τὸ ἡμίφως τῆς νυκτός, ὅπερ τὴν μελαγχολίαν καὶ θλῖψιν ἐμποιεῖ τῷ ἀνθρώπῳ, ἰδίως ἐκείνῳ, ὅστις ἢ μόνος εὑρίσκεται εἰς τὸ δάσος ἀκούων τὴν θλιβερὰν φωνὴν τοῦ ρύακος, ἢ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὅτε αὕτη ἐξαγριουμένη ὁρμᾷ κατὰ τοῦ πλοίου· τότε συλλογίζεται ὁτὲ μὲν τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες ἀνησυχοῦσι δι' αὐτόν, ὁτὲ δὲ τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες ἐπὶ μικροῦ βαίνοντες πλοιαρίου δύνανται ὑπὸ ἑνὸς κύματος νὰ ἁρπαγῶσι καὶ νὰ ἀποθάνωσι μὲ τὸν φρικτότερον θάνατον.

Οὕτω λοιπὸν καὶ ἡ Ἀθηναῖς ὑπὸ μεγίστης θλίψεως κατείχετο· ἀλλ' ἡ θάλασσα ὅσῳ προέβαινεν ἐγίνετο φοβερωτέρα· τὸ πλοῖον δεινῶς ἔτριζε καὶ ἐπιέζετο, μυκώμενον δὲ ἐκυλινδοῦτο καὶ ἐπάλαιε κατὰ τῶν λυσσαλέων κυμάτων τοῦ βορρᾶ· ὁ Αἴολος ἐφαίνετο ὅτι ἐξέπεμπεν ὅλους τοὺς ἀνέμους, οἵτινες φοβερὰ ἐμυκῶντο, τὰ δὲ κύματα ἐξηγριωμένα ἐπέπιπτον ἐναντίον τοῦ πλοίου· ἅπασαν τὴν νύκτα διῆλθον ἐν ἀνησυχίᾳ καὶ φόβῳ, Τέλος ἀνέτειλε καὶ ἡ ἐπιοῦσα, ἥτις ἐμετρίασέ πως τὸν ἄνεμον, τὸ δὲ πλοῖον ἠδυνήθη νὰ ἐπαναλάβῃ ὁπωσδήποτε τὸν κανονικὸν πλοῦν του· περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἄνεμος κατέπαυσε καὶ μετ' ὀλίγον ἐλαφρὸς οὔριος ἠγέρθη, ὅστις ὤθει τοῦτο πρὸς τὰ ἐμπρός· ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἐνεδυναμοῦτο καὶ οὕτω ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου ἦτο θαυμασία. Καὶ αὐτὰ λοιπὸν τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως ἐφαίνοντο ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐρχόμενα εἰς ἐνίσχυσιν τῶν σκέψεων καὶ θελήσεων τῆς Ἀθηναΐδος, καὶ τρόπον τινὰ συμβαδίζοντα μὲ ταύτας· καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνεμοι καὶ τρικυμίαι κατέπαυσαν.

IV.

Ἤδη τὸ πλοῖον προσωρμίζετο εἰς τὴν Σκύρον, ἐνθα παρέμεινεν ὀλίγας ὥρας πρὸς παραλαβὴν τροφίμων καὶ ὕδατος, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξηκολούθησε τὸν πλοῦν του καὶ μετὰ ἓν ἡμερονύκτιον παρῆλθε διὰ τῆς Λήμνου καὶ Ἴμβρου· ἐνταῦθα ἦτο ὁ τελευταῖος σταθμός, ἐκεῖθεν θὰ ἀνεχώρει καὶ διερχόμενον διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου θὰ ἔφθανεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Μετὰ τρεῖς ὥρας ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του εἰς Ἴμβρον, ἀναπετάννυε τὰ ἱστία καὶ ἐξήρχετο εἰς τὸ πέλαγος ἀφῆνον ὄπισθέν του τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσμικρύνετο, εἶτα δ' ἐφαίνετο ὡς μέλαν τι σημεῖον καὶ τέλος ἐξηφανίσθη. Ἡ καρδία τῆς Ἀθηναΐδος ἔπαλλε νῦν ἰσχυρῶς διαλογιζομένης ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔφθανεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κράτους καὶ θὰ ἠναγκάζετο νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν, προσεπάθει δὲ νὰ εὕρῃ λέξεις, δι' ὧν θὰ ἐξέθετε τὸν λόγον τῆς ἐπισκέψεώς της.

Ἡ ναῦς ἤδη εἰσήρχετο εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἔνθα κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐπνίγη ἡ Ἔλλη πεσοῦσα ἐκ τοῦ χρυσομάλλου κριοῦ. Δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἐξετείνετο ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία, ὧν τὸ θέαμα ἦτο γραφικώτατον· ἡ Ἀθηναῖς μετὰ συγκινήσεως ἔβλεπε ταῦτα τὰ μέρη καὶ διὰ τῆς φαντασίας της ἀνηρπάζετο εἰς τὴν μυθολογικὴν ἐποχήν, προσεπάθει δὲ νὰ εὕρῃ σχέσιν τινὰ μεταξὺ τοῦ ταξειδίου τῶν μυθολογουμένων Φρίξου καὶ Ἔλλης καὶ αὐτῆς.

Ἀλλὰ νῦν εἶχον ἐξέλθει τοῦ στενοῦ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ εἰσήρχοντο εἰς τὸν Θρακικὸν Βόσπορον, οὗτινος τὸ θέαμα ἦτο ἐκτάκτως ὡραῖον· μετ' ὀλίγην δ' ὥραν τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλει εἰς τὸν λιμένα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐνταῦθα ἐνόμιζεν ἡ Ἀθηναῖς ὅτι εὕρισκε τέλος τῶν δεινοπαθημάτων της, ὅτι ἐνταῦθα θὰ ἐτελείωνον αἱ θλίψεις της καὶ ὁ τρικυμιώδης της βίος καὶ ὅτι θὰ εὕρισκε τὰ δίκαιά της· τὸ πνεῦμά της ὅμως εὑρίσκετο ἐξημμένον καὶ τεταραγμένον, διότι ἐσκέπτετο ποῦ νὰ μεταβῇ· εἰς ξενοδοχεῖον; ἀλλὰ τοῦτο εἶνε λίαν ἀπρεπές. Τί λοιπὸν νὰ πράξῃ; νὰ μείνῃ ἐν τῷ πλοίῳ; ἀλλὰ τοῦτο περατοῦν εἰς ὀλίγας ὥρας τὰς ὑποθέσεις του θὰ ἀνεχώρει. Ταῦτα σκεπτομένη ἡ Ἀθηναῖς ἠπόρει περὶ τοῦ πρακτέου, τὰ δὲ νέα σχέδια ἅτινα ἐσχημάτιζεν ἐφαίνοντο αὐτῇ τὰ μὲν ἀνοητότερα τῶν δέ· τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἐν μεγίστῃ ἀθυμίᾳ εὑρίσκετο, οὐδαμῶς δ' ἤθελε ἤδη νὰ ἐξετέλει τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην· ἀλλ' ἐνῷ ἀθύμως ἐκάθητο εἰς τὸ πλοῖον βλέπουσα τὰς δύο ἀκτὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς

Ἀσίας, θαυμάζουσα ταύτας καὶ παρατηροῦσα τοὺς ἀνθρώπους, οὓς ἐμακάριζε, διότι δὲν κατείχοντο ὑπὸ τῶν οἰκογενειακῶν τούτων συμφορῶν, αἴφνης μία σκέψις ὡς ἀκτὶς διῆλθε διὰ τοῦ πνεύματός της· ἐνεθυμήθη ὅτι φιλική τις οἰκογένεια ὑπῆρχε, τῆς ὁποίας πολλὰ μέλη ἦσαν μαθηταὶ τοῦ θανόντος πατρός της. ἐσκέφθη δὲ ὅτι ἐκεῖ μεταβᾶσα ἀρίστης ὑποδοχῆς θὰ ἐτύγχανε καὶ πιθανῶς θὰ τὴν ἐκράτουν καὶ ἐπί τινας ἡμέρας μεθ' ἑαυτῶν.

Χαίρουσα ἤδη συλλέγει πάσας τὰς ἀποσκευάς της, ἀφήνουσα ταύτας εἰς τὸ πλοῖον ὅπως στείλῃ εἶτα καὶ τὰς παραλάβωσι, καὶ εὐχαριστήσασα τὸν πλοίαρχον μεταβαίνει ἐκεῖ· κρούει τὴν θύραν, ἥτις ἀμέσως ἀνοίγεται καὶ παρουσιάζεται ἡ φίλη της Ἀθηναΐδος Θεοδώρα, ἥτις ἐναγκαλισθεῖσα ταύτην σπεύδει ὅπως τὸ ἀναγγείλῃ καὶ εἰς τοὺς λοιπούς, πάντες δὲ εἰς ἄκρον εὐχαριστημένοι τὴν ὑπεδέχθησαν καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ μείνῃ ὀλίγας ἡμέρας.

Ἐπὶ τῇ εὐχαρίστῳ ταύτῃ ὅσῳ καὶ ἀνελπίστῳ ἐμφανίσει τῆς Ἀθηναΐδος, ἅπαντες χαίροντες μυρίας ἐρωτήσεις τῇ προέβαλον· μεταξὺ τῶν ἀπείρων τοιούτων ἦτο καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπισκέψεώς της· αὕτη δ' ἀπήντησε δι' ὑποθέσεις τὰς ὁποίας ἤθελε νὰ ἀναγγείλῃ τῇ αὐτοκρατείρᾳ καὶ τοὺς παρεκάλεσεν ὅπως τὴν παρουσιάσωσιν εἰς αὐτήν· τότε προθύμως ἐδέχθησαν πάντες, καθόσον ἐκαυχῶντο ὅτι τὴν ἐγνώριζον πλέον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ εἶχον σχέσεις τινάς,

V.

Παρῆλθεν ἡ ἡμέρα αὕτη ἐν τῷ μέσῳ γενικῆς χαρᾶς καὶ ἔφθασεν ἡ νύξ, ὅτε ἕκαστος ἐπορεύθη νὰ κοιμηθῇ. Εὑρεθεῖσα ἡ Ἀθηναῖς μόνη ὑπὸ πόσων λυπηρῶν αἰσθημάτων κατείχετο! Ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἐξορισθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν της καὶ γενομένην δεκτὴν ὑπὸ ξένης οἰκογενείας. Οἱ ἀδελφοί της οἱ μᾶλλον πλησιέστατοι αὐτῇ συγγενεῖς καὶ οἱ μᾶλλον περιπόθητοι φίλοι τὴν ἀπέπεμψαν· τί ἄλλο ἔχει τις περισσότερον τῶν ἀδελφῶν ἐπιγείῳ κόσμῳ; αὐτοὶ οἵτινες ἔπρεπε νὰ εἶνε τὸ στήριγμά της, ἡ ὑπεράσπισις αὐτῆς καὶ ἡ παρηγορία, τὴν ἀποδιώκουσι καὶ ἀναγκάζεται νὰ καταφεύγῃ εἰς τὴν αὐτοκράτειραν καὶ νὰ γίνηται δεκτὴ ὑπὸ ξένων! διὰ τοῦτο ἤρχισε σιωπηλῶς κλαίουσα καὶ μετὰ βίας συγκρατοῦσα τοὺς λυγμούς.

Ἤθελε νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὰς οἰκογενειακὰς ὑποθέσεις εἰς ἓν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἀλλ' ἐδίσταζε, τῇ ἐφαίνετο ἀπρεπὲς νὰ τὰς λέγῃ· θὰ ἀνεκουφίζετο ἐκ τῆς ἐκμυστηρεύσεως ταύτης· διότι ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς φύσεως ἄγεται νὰ λέγῃ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐν τῇ ψυχῇ κρύπτει, ἰδίως προκειμένου περὶ ἁμαρτήματος, ὅπερ ἔπραξεν, ἢ περὶ τοιούτων ὑποθέσεων· διότι νομίζει ὅτι τὸ βάρος, ὅπερ τὸν πιέζει, ἐκλείπει. Ἀλλ' ἡ Ἀθηναῖς οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ πράξῃ τοῦτο, θὰ προετίμα νὰ ἀποθάνῃ ἢ νὰ διαδώσῃ τὰς ὑποθέσεις της. Ἐνῷ λριπὸν ἐταράττετο ὑπὸ τοιούτων σκέψεων, ἑτέρα σκέψις τὴν ἐβασάνιζεν, ὅτι ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν Πουλχερίαν. Πῶς, ἐλεγεν, ἐγὼ θὰ δυνηθῶ νὰ παρουσιασθῶ, ἥτις οὐδέποτε ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐξῆλθον, εἰμὴ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ πατρός μου ἢ τῶν ἀδελφῶν μου; τίνι τρόπῳ μόνη ἐγὼ νέα κόρη θὰ προσέλθω παρ' αὐτῇ; ἀρά γε θὰ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου αὐτή, ἥτις κρατεῖ τοσούτου κόσμου; Ὑπὸ τοιούτων λυπηρῶν σκέψεων ἐταλαντεύετο νῦν, ὁ δ' ὕπνος, ὁ γλυκύς, δὲν ἐπήρχετο ἐπὶ τῶν βλεφάρων της, ὅπως καταπαύσῃ τὰς ἠθικὰς ταύτας ὀδύνας· μόλις δὲ κατὰ τὸ τέλος τῆς νυκτὸς ἠδυνήθη νὰ τὴν καταλάβῃ καὶ (ἠδυνήθη) ἐπὶ στιγμὴν νὰ καταπαύσῃ ταύτας. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς ἐπιούσης, ὅστις ἔμελλε νὰ προσδώσῃ νέας ἐλπίδας εἰς τοὺς ἀνθρώπους, νέαν ζωὴν εἰς τὴν φύσιν. Καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη παρῆλθε, τῆς Ἀθηναΐδος διατριβούσης μετὰ τῶν φίλων της.

Ἤδη ἡ ἡμέρα τῆς παρουσιάσεώς εἰς τὴν αὐτοκράτειραν ἔφθασεν· ἡ συγκίνησις τῆς θυγατρὸς τοῦ φιλοσόφου ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, διαλογιζομένης ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐξέθετεν ὑπόθεσιν, ἣν ἐπεθύμει νὰ κρατῇ μυστικήν, καὶ θὰ ἐζήτει παρ' αὐτῆς τὴν ἀναλογοῦσαν πατρικὴν περιουσίαν. Καὶ ἐβυθίζετο ὑπὸ τὸ δίλημμα νὰ εἴπῃ ταύτην ἢ νὰ ἀποφύγῃ· διότι, ἐὰν μὲν ἔλεγε τὴν ὑπόθεσίν της, πιθανῶς οἱ ἀδελφοί της νὰ ἐτιμωροῦντο, ἢ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο κατ' αὐτῆς, διότι τὰ δικαστήρια τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἃ κατέφυγεν, εἶχον ἀπονείμει τὸ δίκαιον εἰς τοὺς ἀδελφούς της· ἐὰν δὲ πάλιν ἐσιώπα, τότε πρὸς τί τὸ μακρὸν τοῦτο ταξείδιον; δὲν θὰ ἦτο ὄνειδος δι' αὐτήν, ἐνῷ διέπλευσε τοσαύτην θάλασσαν, ἐνῷ ὡμολόγησεν εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου της οὕτως ἄπρακτος νὰ ἐπιστρέψῃ; Ἄλλως θὰ κατήντα πτωχή, ἐπαιτοῦσα μετ' ὀλίγον τὸν ἄρτον της παρὰ τῶν διαβατῶν! Ὑπὸ τοιούτων σκέψεων κλυδωνιζομένη πολλάκις κατηράσθη τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀπέπλευσε· προὐτίμα ἤδη τὸ πλοῖον νὰ κατεποντίζετο καί νὰ μὴ ἐπῆρχετο πλέον εἰς τὸν κόσμον.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἀπόφασις νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν αὐτοκράτειραν ἐκράτησε τῶν ἄλλων. Ἐνδυθεῖσα ὡς οἷόν τε εὐπρεπῶς εἰσήγετο τῇ ἐνεργείᾳ καὶ συνοδίᾳ τῶν φίλων της εἰς τὰ ἀνάκτορα. Ἤδη ἡ αὐτοκράτειρα Πουλχερία καθημένη ἐπὶ θρόνου λαμπροῦ, κρατοῦσα τὸ σκῆπτρον καὶ περιστοιχιζομένη ὑπὸ πλείστων αὐλικῶν, διέταξεν ὅπως ἀναπετασθῶσιν αἱ θύραι καὶ προσέλθῃ ἡ νεᾶνις. Ἡ σεμνότης ἡ ἐζωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου της, τὸ ὡραῖόν της παράστημα, αἱ κινήσεις καὶ ὑποκλίσεις ἐνώπιον τῆς αὐτοκρατείρας μετὰ χάριτος ἅμα καὶ ἀφελείας γενόμεναι, διέθεσαν τὴν Πουλχερίαν λίαν συμπαθῆ ὑπὲρ αὐτῆς.

[Ἕπεται τὸ τέλος] *Γ. Χ. ΔΕΔΕΣ*

Κάτι στὰ ψυλλοκάρδια μὲ πληγόνει,
Αν ὅμως πλήγονε καὶ Σένα κάτι!
Τότε οἱ καημοὶ θὲ νὰ γινόνταν θρόνοι
Ἠλιοστάλαχτοι σὲ ὡραῖο παλάτι.

Ἡ Ψυχομάννα
Ἔργον τοῦ θανόντος ἀριστοτέχνου Γκίζη.

ΕΙΣ ΤΗ ΜΠΟΖΕΝΙΤΣΑ (*)

Σ' ἀφίνω γειά, Μποζένιτζα,
κάμπε, ποῦ ἡ φύσις θάλλει.
Ἂν ζήσω, θἄρτω νὰ σὲ 'δῶ,
το καλοκαῖρι, πάλι.

Ποθεῖ ἐδῶ, ποθεῖ κανεὶς
ποτὲ νὰ μὴν πεθαίνῃ.
Μὰ νά, ὁ Χάρος ὁ σκληρός,
ποῦ ἀργὸς δὲν ἀπομένει.

—

Γιὰ δέ! γιὰ δὲ ὁ ποταμὸς
πῶς τρέχει, ἐκεῖ, μὲ χάρη,
ποῦ μὲ τὸ μύλο, ὁλημερνά,
ἀλέθει τὸ σιτάρι!

—

Χήναις καὶ πάπιαις, 'ς τα νερά,
καὶ κύκνοι κολυμποῦνε·
καὶ μέσ' τὰ δέντρα τα πουλιὰ
τοῦ κάμπου κηλαϊδοῦνε.

—

Τραγούδια· γκάϊδα· καὶ χοροί·
καὶ ξεγνοιασιά· καὶ νιάτα.
Κι' ἀγόρια ὅλο λεβεντιά·
καὶ κοπελούδια ἀφράτα

—

Φλογέρ' ἀκοῦς! ... εἶν' οἱ βοσκοὶ
ποῦ ἀγάλλεται ἡ καρδιά τους,
Στὴν πρασινάδα, τώρα, ἐκεῖ·
ποῦ βόσκουνε τ' ἀρνιά τους.

Ποθεῖ ἐδῶ, ποθεῖ κανεὶς
ποτὲ νὰ μὴ πεθαίνῃ.
Μὰ νά, ὁ Χάρος ὁ σκληρός,
ὦ! ἀργὸς δὲν ἀπομένει.

—

Σ' ἀφίνω γειά, Μποζένιτσα,
κάμπε, ποῦ ἡ φύσις θάλλει·
ἂν ζήσω, θἄρτω νὰ σὲ 'δῶ,
το καλοκαῖρι, πάλι.

Ἀδαμαντία Ἀπέρη
τὸ γένος Δελλαπόρτα

(*) Χωρίον ἀπέχον τρεῖς ὥρας τοῦ Ρουχτσουκίου. Τοπίον ρωμαντικώτατον. Ἔμεινα ἐκεῖ ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τοῦ συζύγου μου θεραπεύοντος ἀσθενῆ, ὃν διέσωσε θαυμασίως ἐκ τοῦ θανάτου.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ
ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

(Συνέχεια προηγουμένου φύλλου)

Ἡ Ἰφιγένεια, ἀποκρινομένη πρὸς τὰ τελευταῖα ῥήματα τοῦ χοροῦ, δι' ὧν οὗτος ἀνέμνησε τὰ συνεχῆ ἁμαρτήματα καὶ πάθη τοῦ γένους αὐτῆς, θρηνεῖ μακρὸν θρῆνον, ἐν ᾧ κατὰ πρῶτον ἀναμιμνήσκει τὴν παλαιὰν ἔριν τοῦ οἴκου τῶν Ἀτρειδῶν περὶ τῆς χρυσῆς ἀρνός, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῶν δεινῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου μέχρι τῆς παρούσης αὐτῆς δυστυχίας· διὰ τὴν γενομένην ἐκείνην ἀδικίαν ὁ ἥλιος ἤλλαξε τὴν πορείαν αὐτοῦ, φόνος ἐπὶ φόνῳ ἄχεα δι' ἄχεσι συσσωρεύονται καὶ ὁ ἀλάστωρ δαίμων τῶν Ταντα λιδῶν ἐπέρχεται εἰς τοὺς οἴκους αὐτῆς καὶ σπεύδει ἀκαθέκτως εἰς τὸν φίλτατον ἀδελφὸν Ὀρέστην. Διεξοδικώτερον θρηνοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀξιοθρήνητον τύχην, λέγει ὅτι εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς κακὸς δαίμων παρηκολούθησε τὸν γάμον τῆς μητρός, αἱ δὲ λόχιαι Μοῖραι κατὰ τὴν γέννησιν αὐτῆς ἐπέκλωσαν αὐτῇ στερρὰν παιδείαν, δηλαδὴ ἀνατροφὴν ὡρισμένην εἰς σκληρὸν τέλος· ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη, ἵνα προσενεχθῇ τὸ πρωτόγονον θάλος τοῦ οἴκου εἰς σφάγιον καὶ ἀποτρόπαιον θῦμα ὑπὸ τοῦ βλαβέντος τὰς φρένας πατρός· διὸ ἐν ἱππείοις δίφροις κομισθεῖσα ἀπεβιβάσθη ἐπὶ τῶν ψαμάθων τῆς Αὐλίδος ὡς νύμφη δύσνυφος τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ υἱοῦ τῆς Θέτιδος, τῆς κόρης τοῦ Νηρέως, νῦν δὲ ξένη κατοικεῖ τοὺς πλησίον τοῦ ἀξένου πόντου οἴκους ἄγαμος, ἄτεκνος, ἄπολις, ἄφιλος ἡ μνηστευθεῖσα ἐξ Ἑλλήνων, μὴ μέλπουσα ἐν Ἄργει τὴν Ἥραν μηδὲ ἐν ἱστοῖς καλλιφθόγγοις ὑφαίνουσα τὸν πέπλον καὶ ποικίλουσα διὰ τῆς κερκίδος τὴν εἰκόνα τῆς Παλλάδος Ἀτθίδος καὶ τῶν Τιτάνων, ἀλλὰ ῥαίνουσα ἐπὶ τῶν βωμῶν τοὺς οἰκτρῶς θρηνοῦντας ξένους καί οἰκτρὰ ἐκβάλλοντας δάκρυα. Μετὰ μικρὰν παῦσιν προστίθησιν ὅτι ἐπῆλθεν αὐτῇ λήθη τῶν δεινῶν ἐκείνων, νῦν δὲ κλαίει τὸν σύγγονον Ὀρέστην, ὃν κατέλιπεν ἔτι βρέφος ἐπιμαστίδιον τότε, νέον ἔτι θάλος, ἐν χερσὶν μητρὸς πρὸς στέρνοις τε, ἐν Ἄργει σκηπτοῦχον. Ταῦτα εἰποῦσα καλύπτει πενθίμως τὴν κεφαλήν· μετὰ μικρὰν δὲ ἀνάπαυλαν προσέρχεται ταχέως εἰς τὴν σκηνὴν βουκόλος τοῦ βασιλέως, οὗ τὴν ἔλευσιν ἀναγγέλλει ὁ χορός.

Μετὰ τὴν πάροδον, ἥτις εἶνε εἶδος κόμμου, δηλαδὴ ᾄσματος, ἢ θρήνου, ὅστις ἀμοιβαίως ᾄδεται ὑπὸ τοῦ

ὑποκριτοῦ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ χοροῦ ἕπεται τὸ πρῶτον ἐπεισόδιον τοῦ δράματος. Ἐπεισόδιον δὲ κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην εἶνε «μέρος ὅλον τραγῳδίας, τὸ μεταξὺ ὅλων χορικῶν μελῶν». Ἐν τούτῳ εἷς τοῦ βασιλέως βουκόλος, ὅστις προσελθὼν ἕστη ἀπέναντι τῆς Ἰφιγενείας, ἀπαγγέλλει αὐτῇ τὴν ἔλευσιν δύο νεανιῶν, οἵτινες θὰ χρησιμεύσωσι τῇ θεᾷ φίλον πρόσφαγμα καὶ θυτήριον, καὶ προτρέπει τὴν ἱέρειαν νὰ σπεύσῃ νὰ εὐπρεπίσῃ χέρνιβας καὶ κατάργματα δηλ. τὸ καθαρτήριον ὕδωρ πρὸς περιρράντισιν τῶν θυμάτων. Ἡ Ἰφιγένεια ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ ποδαπὸ ἦσαν οἱ νεανίαι, τίνος χώρας ἔνδυμα ἔφερον, τίνα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ ποῦ συνέλαβον αὐτούς. Ὁ φύλαξ ἀποκρίνεται ὅτι οἱ νεανίαι εἶνε Ἕλληνες, ὅτι ὁ εἷς τούτων ὠνομάζετο Πυλάδης, τὸ δ' ὄνομα τοῦ ἑτέρου δὲν ἤκουσεν, ὅτι οἱ βαυκόλοι ἐλθόντες. ἵνα νίψωσι τὰς βοῦς διὰ θαλασσίας δρόσου, συνέλαβον αὐτοὺς παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ ἀξένου πόντου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἰφιγένεια θέλει νὰ μάθῃ καὶ πῶς συνελήφθησαν οἱ νεανίαι, οἵτινες μετὰ μακρὸν χρόνον ἦλθον, ἀφ' ὅτου τελευταῖον ὁ βωμὸς τῆς θεᾶς ἠρυθράνθη δι' ἑλληνικοῦ αἵματος, ὁ φύλαξ περιγράφει πιστῶς καὶ ἀκριβῶς τὸν τρόπον τῆς συλλήψεως αὐτῶν λέγων· Ὑπῆρχε παρὰ τὴν ἀκτὴν ἀπόκρημνος λόφος, ὅστις ἕνεκα τοῦ πολλοῦ σάλου τῶν κυμάτων ἦτο διαρρὼξ καὶ κοιλωπός, παρέχων στέγας τοῖς πορφυρευταῖς· ὅτε δὲ εἰσεβάλλομεν τὰς ὑλοφορβοὺς βοῦς εἰς τὸν εἰσρέοντα διὰ τῶν Συμπληγάδων πόντον, τότε εἶδέ τις ἐξ ἡμῶν τῶν βουφορβῶν δύο νεανίας καὶ νομίσας ὅτι οὗτοι ἦσαν θεοί, ἀνεχώρησε πρὸς τὰ ὀπίσω ἄκροις δακτύλοις ἐκ φόβου· εἶπε δὲ· οὐχ ὁρᾶτε; δαίμονές τινες εἶνε οἱ καθήμενοι· ἄλλος δὲ θεοσεβὴς εἰσιδὼν ἀνέσχε τὰς χεῖρας καὶ προσηύξατο πρὸς τὸν θαλάσσιον θεὸν Παλαίμονα, τὸν παῖδα τῆς Λευκοθέας καὶ φύλακα τῶν νεῶν. ἵνα γένηται ἡμῖν ἵλεως. εἴτε ἐπὶ ἀκταῖς κάθηνται οἱ Διόσκουροι Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, εἴτε δύο ἐκ τῶν πεντήκοντα Νηρήδων, τῶν ἀγλαῶν τέκνων τοῦ Νηρέως. ἄλλος δὲ τρίτος, μάταιος (ἐλαφρόνους), ἀνομία θρασύς, ἐγέλασεν ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς καὶ εἶπεν ὅτι ναυτῖλοι ναυαγοὶ ἐκάθηντο ἐν τῇ φάραγγι ἐκ φόβου τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐνθάδε νόμου, ἐπειδὴ ἤκουον ὅτι θύομεν ἐνθάδε ξένους. Οἱ πλείονες ἐξ ἡμῶν ἐπείσθημεν, ὅτι καλῶς ἔλεγεν ἐκεῖνος καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ συλλάβωμεν τοὺς νεανίας, ἵνα χρησιμεύσωσι ὡς ἐπιχώρια σφάγια. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ ἕτερος τῶν ξένων, καταλιπὼν τὴν πέτραν, ἕστη καὶ διετίναξε τὴν κεφαλὴν ἄνω κάτω καὶ ὕστερον ἀνεστέναξε τρέμων τὰς χεῖρας· ὑπὸ μανίας δὲ παραφερόμενος ἔβοα ὡς κυνηγός. «Πηλάδη εἶδες τὴν Ἐρινῦν ταύτην; ταύτην δὲ δὲν βλέπεις τὴν δράκαιναν τοῦ Ἅιδου, ὅτι θέλει νὰ μὲ ἀποκτείνῃ, ὡπλισμένη διὰ δεινῶν ἐχιδνῶν καὶ ἑτοίμη οὖσα νὰ ἐπιτεθῇ κατ' ἐμοῦ; ἄλλη δὲ τρίτη, πῦρ πνέουσα καὶ φόνον, ἵπταται περὶ τὸν ὄχθον διὰ τῶν πτερῶν, ἔχουσα ἐν ἀγκάλαις τὴν ἐμὴν μητέρα, ἵνα ῥίψῃ αὐτὴν εἰς ἐμέ· οἴμοι ἐκτενεῖ με· ποῖ φύγω;» Προστίθησι δὲ ἔτι ὁ βουκόλος, ὅτι ὁ μαινόμενος ἤλλασσε σχήματα μορφῆς, φθογγὰς δὲ μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα ἐνόμιζε μυκήματα, ἅτινα, ὡς λέγουσιν, ἐκβάλλουσιν αἱ Ἐρινύες. Εἶτα δε ἐπιφέρει ὁ βουφορβός·» ἡμεῖς δὲ συσταλέντες ὡς θαμβούμενοι, σιγῇ καθήμεθα· ὁ δὲ χειρὶ σπάσας ξίφος καὶ ὁρμήσας εἰς μέσας μόσχους, ὡς λέων, ἔπαιε διὰ τοῦ σιδήρου τὰς λογόνας διαπερῶν τὰς πλευράς, νομίζων ὅτι ἀμύνεται τὰς θεὰς Ἐρυνῦς· οὕτω δὲ ἐξήνθει τὸ πέλαγος αἱματηρόν Τότε δὲ βλέπων ἕκαστος ὅτι τὰ βουφόρβια ἔπιπτον καὶ κατεστρέφοντο, ἐξωπλίζετο καὶ φυσῶν κόχλους συνέλεγε τοὺς ἐγχωρίους, διότι ἐνομίζομεν, ὅτι πρὸς εὐτραφεῖς καὶ νεανίας οἱ βουκόλοι δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ μάχωνται. Οὕτω δὲ ἐν βραχεῖ χρόνῳ συνηθροίσθημεν πολλοί· παρελθούσης τῆς ὁρμῆς τῆς μανίας, πίπτει ὁ ξένος ἀφρίζων. Τότε δὲ πᾶς ἀνὴρ ἔβαλλεν εἰς αὐτὸν λίθους, ἐνῷ ὁ ἕτερος τῶν ξένων ἀπέσπα τὸν ἀφρὸν ἀπὸ τοῦ φίλου καὶ ἐφρόντιζε περὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, καλύπτων αὐτὸ δι' ἐνδυμάτων, ἵνα προφυλάξῃ ἀπὸ τῶν τραυμάτων, καὶ ἐθεράπευεν αὐτόν. Τέλος ὁ ξένος ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ πεσήματος ἔγνω τὸν προσκείμενον κίνδυνον τῶν πολεμίων καὶ τὴν παροῦσαν συμφορὰν καὶ ᾤμοξεν· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐπαυσάμεθα βάλλοντες πέτρους, ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενος, ὅτε τέλος ἠκούσαμεν τὸ δεινὸν παρακέλευσμα· «Πυλάδη, θὰ φονευθῶμεν, ἀλλ' ἂς φροντίσωμεν πῶς νὰ φονευθῶμεν κάλλιστα· ἀκολούθει με σπάσας τὸ φάσγανον. Τότε δὲ καθὼς εἴδομεν τὰ δίπαλτα ξίφη, ἐτράπημεν εἰς φυγήν, πληρώσαντες τὰς πετρώδεις νάπας· ἀλλὰ ὁσάκις ἤθελε φύγει τις, οἱ ἄλλοι προσκείμενοι ἔβαλλον τοὺς νεανίας· ἂν δὲ καὶ οἱ βάλλοντες ἀπωθοῦντο, τότε οἱ πρὸ μικροῦ ὑποχωρήσαντες ἔπληττον διὰ τῶν λίθων. Ἦν δὲ τὸ πρᾶγμα ἀπίστευτον, ἐπειδὴ ἐκ μυρίων χειρῶν οὐδεὶς τὰ τῶν θεῶν θύματα ηὐτύχει βαλών, μόλις δὰ κατεβάλομεν αὐτοὺς οὐχὶ διὰ τόλμης. ἀλλὰ περιβαλόντες αὐτοὺς κύκλῳ διὰ τῶν ἐνδυμάτων ἐξεκλέψαμεν ἐκ τῶν χειρῶν τὰ φάσγανα αὐτῶν, οἵτινες ἐκ τοῦ καμάτου κατέβαλον τὸ γόνυ εἰς τὴν γῆν· μετὰ ταῦτα ἐκομίζομεν αὐτοὺς πρὸς τὸν ἄνακτα ταύτης τῆς γῆς, ὅστις, ὡς εἶδεν αὐτούς, τάχιστα ἔπεμπεν ἡμᾶς πρὸς σέ, ἵνα ἀναγγείλωμέν σοι νὰ ἑτοιμάσῃς χέρνιβας καὶ σφαγάς. Ἐν τέλει δὲ ὁ βουκόλος λέγει πρὸς τὴν ἱέρειαν νὰ εὔχηται νὰ παρουσιάζωνται αὐτῇ τοιαῦτα σφάγια ξένων, καὶ ἂν φονεύῃ τοιούτους ξένους, ἡ Ἑλλὰς θ' ἀποτίσῃ τὸν φόνον αὐτῆς, τιμωρουμένη διὰ τὴν ἐν Αὐλίδι σφαγὴν αὐτῆς. Ἐνταῦθα καταλήγει ἡ ἀγγελία τοῦ βουκόλου. Αἱ τοιαῦται ἀγγελίαι, αἱ ὀνομαζόμεναι ῥήσεις ἀγγελικαὶ ἀποτελοῦσι τὸ ἐπικὸν εἴτε ἱστορικὸν μέρος τῶν ἀρχαίων δραμάτων, ἀγγέλλουσαι πιστῶς καὶ ἀκριβῶς, ἀλλὰ συντόμως, μεγάλας καταστροφάς, μάχας, μονομαχίας. θυσίας, θυέλλας, κλπ. δηλαδὴ τοιαῦτα γεγονότα, ἅτινα ἐπὶ τῆς σκηνῆς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παρασταθῶσι· τὰ δὲ πρόσωπα, ἅτινα ἀπαγγέλλουσι τὰς ἀγγελίας, εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι ἐκ τοῦ λαοῦ· διὸ ἡ διήγησις αὐτῶν εἶνε ἀφελὴς καὶ φυσική, οἷα εἶνε καὶ τοῦ παρόντος βουκόλου, ὅστις ὡς πιστὸς ἱστορικὸς κατὰ πρῶτον ἀκριβῶς ἱστορεῖ τὸν τόπον καὶ εἶτα τὸν τρόπον τῆς συλλήψεως τοῦ Ὀρέστου καὶ Πυλάδου. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν τοιούτων ἀγγέλων εἶνε σύμφωνον πρὸς τὴν ἁπλοϊκὴν αὐτῶν φύσιν. Ὅτι δὲ ὁ βουκόλος τοὺς δύο νεανίας ὑπέλαβεν ὡς θαλασσίας θεότητας, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ παράδοξον καὶ ἀπίστευτον, ἐπειδὴ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων ἐπίστευε τὴν ἐμφάνισιν τῶν θεῶν. Ἡ ἀφήγησις ὅμως τοῦ βουκόλου εἶνε μακροτέρα τοῦ δέοντος καί οὐχὶ οἷαι εἶνε αἱ ἀγγελικαὶ ῥήσεις τοῦ Σοφοκλέους. Ὁ χορὸς ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ βουκόλου δοὺς προσοχὴν ἐπὶ μόνον τὸν Ὀρέστην λέγει πρὸς ἐκεῖνον, ὅτι ἀνήγγειλε θαυμαστὰ περὶ τοῦ φανέντος, ὁστισδήποτε ἦν οὗτος, ὅστις ἦλθεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἄξενον πόντον.

(ἀκολουθεῖ) Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΓΚΑΡΑΓΚΟΥΝΙΔΕΣ

Ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ καλητέρου ἠθογραφικοῦ καλάμου εἶνε ἡ φυλὴ αὕτη τῶν Γκαραγκούνιδων, ἡ ἐνοικοῦσα ἐν τῷ δάσει καὶ ἀποτελοῦσα τὰ τρία κυριώτερα χωρία, ἤτοι τὴν Γαλιτσᾶν τὴν Παλαιομάνιναν καὶ τὸ Καλέντζι, ἐκτισμένα ἐπὶ κορυφῶν λόφων, καὶ στερούμενα παντάπασιν ὕδατος, τὸ ὁποῖον μεταφέρουσιν αἱ γυναῖκες ἐκ τοῦ παραρρέοντος Ἀχελώου, ἐξ ἀποστάσεως μιᾶς καὶ ἐπέκεινα ὥρας. Ὡς πρόγονοί των φέρονται ἀρχαῖα ῥωμαϊκὰ ἀποσπάσματα, ἐγκαταλιμπανόμενα βαθμηδὸν ἐν τῷ τόπῳ. Ἡ γλῶσσά των εἶνε εἶδος παρεφθαρμένης ρωμουνικῆς, ἢ κάλλιον ἀρχαϊκωτέρας ρουμανικῆς, μὲ πολὺ μεγαλήτερον ἀριθμὸν καθαρῶς λατινικῶν λέξεων. Ἄνευ ἄρθρου, μὲ μεγάλην λακωνικότητα, πολὺ ἀρρενωπὴ καὶ τραχεῖα, διαφέρει πολὺ τῶν ἐν τῇ Θεσσαλικῇ Πίνδῳ ὁμιλουμένων κουτσοβλάχικων.

Τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Γκαραγκούνιδων εἶνε τόσον ἴδια, καὶ τηροῦνται τόσον αὐστηρῶς, ὥστε οὐδεμίαν διακρίνει τις ἐπίδρασιν τῶν περιοίκων γηγενῶν. Ἀποτελοῦσιν εἶδος φατριῶν, τσελιγκάτων, ὡς λέγονται ἐπιτοπίως, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν ἑνὸς τσέλιγκα, χαίροντος αὐτόχρημα αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ τσελιγκάτου του. Ὁ Τσέλιγκας ἔχει ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν δι' ἔξοδα παραστάσεως, αὐτὸς καὶ μόνος φιλοξενῶν πάντα ξένον, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του. Αὐτὸς ἐνοικιάζει τὰ λειβάδια, αὐτὸς πωλεῖ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, αὐτὸς κρατεῖ τοὺς λ)μοὺς τοῦ τσελιγκάτου, χορηγῶν εἰς ἕκαστον Καραγκούνην ὡρισμένα τρόφιμα καὶ ἤδη ἐνδυμασίας ἀκόμη, δύο ζεύγη τσαρουχίων π. χ. εἰς ἕκαστον ἐτησίως, καὶ μόνον ὀλίγας αἶγας δικαιοῦται νὰ ἔχῃ ὁ Καραγκούνης δι' ἴδιον λ)μὸν καὶ διὰ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας. Μόνον ὅταν πρόκηται περὶ διαφωνιῶν πρὸς μὴ Καραγκούνιδες, καταφεύγουν εἰς τὰ δικαστήρια. Τὰς μεταξὺ των διαφορὰς λύει πάντοτε ὁ Τσέλιγκας, ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ ἀκόμη καὶ τὸ πολιτικὸν φρόνημα τῶν ὑπηκόων του, δυνάμενος ἀσφαλέστερον παντὸς Δημάρχου νὰ ὑποσχεθῇ τὸν ὑπ' αὐτοῦ διατιθέμενον ἀριθμὸν τῶν ψήφων. Εἶνε δὲ νοστιμώτατον νὰ ἴδῃ τις τὸν τσέλιγκα δημηγοροῦντα ἀπὸ τοῦ ἐξώστου του, τοῦ μόνου τοιούτου ἐν τῷ χωρίῳ. καθότι αἱ ἄλλαι οἰκίαι εἶνε σχεδὸν ἄνευ ἐξαιρέσεως μονόγραφοι καὶ μᾶλλον καλύβαι. Ἡ εὐγλωττία των μὲ τὰς ἐγκατεσπαρμένας Ἑλλ. λέξεις, βουλευτής, κάλπη, καλπονόθευσις, Κυβέρνησις ἀντιπολίτευσις κτλ. θὰ ἦτο διὰ πολλοὺς ἑλληνοφώνους πολιτευομένους ὄντως ἀξιόζηλος.

Σημειωτέον, ὅτι ὁ τσέλιγκας ὑποχρεοῦται εἰς ἐτήσιον ἀπολογισμόν, τὸν ὁποῖον συνέτυχε ποτὲ νὰ ἴδω καταστρωνύμενον πειστικώτατα εἰς τοὺς ἐξέχοντας τῆς φατρίας, μὲ κόκκους ἀραβοσίτου ἀντὶ ἀριθμῶν.

Μὲ τοὺς λοιποὺς χωρικοὺς εἰς οὐδεμίαν ἔρχονται ἐπιμιξίαν, καὶ μόλις ἐπ' ἐσχάτων ἐγένοντο τοιαῦταί τινες. Ὡς ἐκ τοῦ ποιμενικοῦ βίου, ὃν διάγουσιν, εἶνε οἱ πλεῖστοι φίλοπλοι καὶ γενναῖοι, μετελθόντες ἐναλλὰξ τοὺς λῃστὰς καὶ τοὺς ἐξολοθρευτὰς τῶν λῃστῶν, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

Τὰ οἰκιακά των ἤθη καὶ ἔθιμα εἶνε ἔτι παραδοξότερα καὶ εἰς πολλὰ θὰ ἀπῃτεῖτο τελειότης καλάμου τοῦ Catulle Mandès ἢ τοῦ Armand Sylvestre πρὸς περιγραφήν των, διότι μὲ ὅλην τὴν γραφικότητά των, μετέχουσιν ἐλευθεριότητος τοσαύτης, ὥστε νὰ μὴ δύναταί τις νὰ τὰ περιγράψῃ ἀπροκαλύπτως, ὡς très shocking, ὅπως θὰ ἔλεγε ἀγγλίζων τις. Ὑπὸ τοὺς προρρηθέντας δ' ὅρους τῆς λειψυδρίας, εὐνόητον εἶνε, ὅτι ἡ καθοριότης δὲν εἶνε ἡ πρωτεύουσα ἀρετή των.

Τὸ ὡραιότερον τῶν θεαμάτων εἶνε ἡ ἑορτὴ γάμου τινὸς ἐπισήμου μεταξὺ τσελιγκάδων. Ἑκατόμβαι ὅλαι ἀμνῶν ὀπτῶν παρατίθενται εἰς τοῦ πενθεροῦ κατὰ τὴν προπομπὴν τῆς νύμφης, καὶ εἰς τοῦ γαμβροῦ μετὰ τὸν γάμον, διαρκοῦσι δὲ αἱ ἑορταὶ ἐπὶ ἑβδομάδα ὁλόκληρον, ἐπαναλαμβανόμεναι μετὰ τεσσαρακονθήμερον. Συνήθως τὰ ἔξοδα ἑνὸς τοιούτου γάμου φθάνουσιν εἰς σεβαστὰ ποσά, ἐπιβαρύνοντα τὸν γαμβρὸν ἰδίως, ὅστις ὀφείλει νὰ προσδοκᾷ προῖκα.

Μεταξὺ τῶν γυναικῶν των διακρίνει τις, ἂν ὄχι λεπτὰς ὡραιότητας, μόλα ταῦτα σώματα ἄρτια, καὶ χαρακτηριστικὰ οὐδαμῶς δυσάρεστα.

Τὰ χωρία των, ὡς εἶπον ἤδη, κεῖνται ἐπὶ γραφικωτάτων ὑψωμάτων καὶ μᾶλλον εἶνε γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Τσέλιγκα, τὰ Κονάκια λ. χ. τοῦ Κατσαροῦ, ἢ τὰ Κονάκια τῆς Κουτσομπίνενας ἢ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου. Ἡ ἐξ αὐτῶν θέα ἰδίως ἐκ τῶν δύο προρρηθέντων, εἶνε ἀπαράμιλλος μὲ τὸν Ἀχελῷον ἀμέσως κάτωθεν καὶ μὲ τοὺς γραφικοὺς καὶ καταφύτους λόφους τοῦ Ἀγγελοκάστρου καὶ τῆς ὅλης κοιλάδος τοῦ Ἀγρινίου καὶ τῶν περιβαλλόντων αὐτὰς ὀρέων ἀπέναντί του. Ἐντεῦθεν καθορᾷ τις καὶ ὅλα τὰ ἐκεῖθεν τοῦ Ἀχελῴου γραφικὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας τοῦ Μεσολογγίου, ὁποῖα τὰ Σταμνά, ἡ Γουριὰ κτλ.

Κωνστ. Σάμιος.

Κάνω νὰ κρύψω τὸν καημό, μὰ κεῖνος μεγιλόνει
Ἀνάβει μέσα μου φωτιὰ ποῦ ἀδιάκοπα μὲ λυόνει.
Τὰ μάγια, κόρη, ποῦ σκορπᾶς θὲ νὰ μπορέσουν τάχα
Ἄλλο νερὸ νὰ γίνουνε στὴ φλόγα μου μονάχα ;

† ΣΤΟΝ ΙΕΓΑ ΧΡΗΣΤΟΒΙΤΣ

Σὰν τὸ λουλοῦδ' αὐτὸ τῆς εὐῳδιᾶς
τῆς ἄνοιξις τὸ μῆνα ποῦ φυτρώνει
κλᾶξαφνα σὰν φυσήξ' ἕνας βορριᾶς
ἀμέσως εἰς τὴ γῆ κάτου τὸ στρώνει,

Ἔτσι κ' ἐσὺ 'σὰν 'κεῖνο δροσερὸ
στὰ νειάτα σου ἀπάνου, στὴν ὁρμή σου,
ἀντὶ βορριᾶς σὲ ξάπλωσε νεκρὸ
ὁ χάρος. καὶ σοῦ 'πῆρε τὴ ψυχή σου.

1902 **Κ. Λιάπης**

«ΑΠΟ ΤΑ ΗΡΑΝΘΕΜΑ»

Ο ΕΠΙΟΡΚΟΣ

Η ΑΦΡΟΕΣΣΑ ἐδέχετο εἰς τοὺς ὑγροὺς κόλπους της τὸ παμμέγεθες ἀτμόπλοιον, ἐν ᾧ ὁ νεαρώτατος ταξειδιώτης ἐπέβαινε, καί τὰ κύματα τὰ κρινοστεφῆ διὰ μυρίων θωπειῶν ὤθησαν αὐτὸ πρὸς τὸν γραφικώτατον Σαρωνικόν.

Κατὰ τὴν ὡραίαν ἐκείνην χειμερινὴν ἡμέραν ἡ πρωινὴ τῶν πτηνῶν συναυλία εἶχέ τι τὸ περίεργον, εἶχέ τι τὸ ἰδιάζον· ἤρχισε μὲ ἐλαφρὸν τερέτισμα καὶ τοῦτο βαθμηδὸν ηὔξανεν μέχρις οὗ ἐξεχύθη εἰς κυματισμοὺς μεγάλους καὶ ἔκρουε μὲ ἀφάνταστον πλήμμυραν ἤχων τὰς ἀργυρᾶς πύλας τῆς κρινοδακτύλου Ἠοῦς.

Ἡ ἀνατολὴ ἐρόδισεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ὠχρὸν οὐρανόν, ἐξεδίωξε τὴν νύμφην τῆς νυκτὸς καὶ ἐστόλισε μὲ μυρίας ἀντανακλάσεις τὸ σύμπαν. Τὸ ἀτμόπλοιον μεγαλοπρεπὲς προσωρμίσθη καὶ εὔχαρις ἀπεβιβάσθη ὁ νεαρὸς ταξειδιώτης σκοπῶν νὰ μεταβῇ πρωτίστως πρὸς οἰκογένειαν φιλικήν, φιλικωτάτην, πλὴν παιδιόθεν ἀπ' αὐτοῦ κεχωρισμένην. Μετά τινας ὥρας ἐπέπρωτο νὰ τοξευθῶσι δύο νεαραὶ καρδίαι, κατὰ διάφορον ὅμως τρόπον, ἡ μὲν ἐπ' ὀλίγον διάστημα, ἡ δὲ ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ὁ ἥλιος ἐμεσουράνει καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐξέπεμπε τὰς εὐεργετικὰς ἀκτῖνάς του, ὅτε εἰσήρχετο εἰς τὸν οἶκον, εἰς ὃν εἶδε καὶ ἠγάπησε τὴν εὐγενῆ κόρην, τὴν θέσιν κυριάρχου κατέχουσαν ἐν τῇ καρδίᾳ του.

Ἐκεῖνος ὠχρὸς μὲ πυκνὴν μέλαιναν κόμην καὶ ὀφθαλμοὺς φωσφορίζοντας, προδίδοντας τὴν χάριν τοῦ ἔαρος, καὶ ἐκείνη ξανθὴ ὡς ὀπτασία μὲ καστανοὺς ὀφθαλμοὺς κυκλουμένους διὰ πυκνοτάτων ὀφρύων. ὡς διὰ χρωστῆρος σχεδιασθέντων, ἀπετέλουν ἁρμονικώτατον σύμπλεγμα. Ὁ γλυκὺς γέλως της, (ἡ κυρία λειτουργία τῶν ὀδόντων) καὶ τὸ γραφῶδες μειδίαμά της, ὅπερ ταχέως. τάχιστα ἐσαγείνευσε τὸν μικρὸν ταξειδιώτην καθίστων αὐτὴν γλυκύτατον πλαστικῆς τέχνης πρότυπον· ἡ ψυχή της ἦτο ῥοδόχρους, φλογερωτέρα τοῦ πυρὸς καὶ δροσερωτέρα τῆς Ἠοῦς ἐν ταὐτῷ.

Ὁ μικρὸς σπουδαστὴς διήρχετο τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν του ἡσύχως καὶ ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὰς πολυπληθεῖς μελέτας του, ἵνα μετά τινα χρόνον ἴδῃ διὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἐπιτυχίας στεφουμένους τοὺς πολυετεῖς κόπους του· πλὴν ὅπως μία νεφέλη διερχομένη παρὰ τὴν ὥραν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀρκεῖ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνατροπὴν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, οὕτω καὶ ἓν βλέμμα, ἓν μειδίαμα δυνάμεως μυρίων κεραυνῶν ἤρκεσαν ἄρδην ν' ἀνατρέψωσι τὸν πρότερον ἥσυχον καὶ ἀνέφελον βίον του. Ἡ τακτικὴ συναναστροφή του μετὰ τῆς οἰκογενείας ἐκείνης, αἱ εἰλικρινεῖς δεξιώσεις, ὧν ἐτύγχανε εἰς τὰ λάλα χείλη τῆς νεαρᾶς κόρης ἐπέφερον τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ὥστε ἔκτοτε κατέστη σχεδὸν μέλος ἀναπόσπαστον τῆς οἰκογενείας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπισκέψεώς του ἡ γλυκύφθογγος λαλιά της καὶ τὸ θεῖον μειδίαμά της τοσοῦτον ἐνεχαράσσοντο ἐν τῇ ἁπαλῇ του καρδίᾳ, ὥστε ἀναπαρίστατο αὕτη ἐνώπιόν του μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὴν θελκτικότητος καὶ σφόδρα ἐκλονίζετο ἡ καρδία του· ὁ πόθος του ὅπως ταχέως ἐπανίδῃ αὐτὴν ἔφθανεν εἰς τὸ ζενίθ· ἄνευ αὐτῆς ἡ ζωή του ἦτο ζωὴ ζοφώδης, ἦτο ζωὴ ἐστερημένη καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀκτῖνος φωτός, πλήρης θλίψεως καὶ ἀπογοητεύσεως· οὕτως ἐπί τινα χρόνον ἐβασανίζετο μὴ νοῶν τί ἀκριβῶς ἐν ἑαυτῷ συνέβαινεν, ὅτε τέλος ἡμέραν τινὰ θυελλώδη, καθ' ἣν ὑπόκωφοι βρονταὶ ἔσειον τὸν ὁρίζοντα ἀφυπνίσθη ἐκ τοῦ ληθάργου, εἰς ὃν εἶχε περιπέσει καὶ διέγνωσεν ὅτι τὸ ἀνίατον τοῦ ἐ ρ ω τ ο ς πάθος κατεβίβρωσκε τὴν καρδίαν του. Ἐννόησεν, ὅτι ἠρᾶτο αὐτῆς,

Ἔκτοτε ἐκαιροφυλάκτει περίστασιν, ἵν' ἀπροκαλύπτως δηλώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ φλέγον τὴν καρδίαν του πάθος.

Ἡ στιγμὴ ἐπέστη καὶ ἰδοὺ τύκτα τινὰ σιγαλὴν καὶ ζοφώδη ἀκούεται ὁ 18ετὴς παῖς προφέρων πρὸς τὴν εἰσέτι ἄπειρον κόρην τὴν θειοτέραν τῶν λέξεων· Οἴμοι !... ἐν τῇ ἐκδηλώσει ἐκείνῃ ὁποία χαρὰ ἔλαμψεν εἰς τοὺς ἀφθαλμοὺς ἀμφοτέρων ! Ἀμφότεροι ἐνόμισαν, ὅτι ἐπτερύγισαν εἰς τὰ ὕψη, ἐνόμισαν, ὅτι κατετάχθησαν εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀγγέλων· ἡ παρθένος ἀντήμειβε τὸν μικρὸν φίλον. . . . Αἱ καρδίαι ἀμφοτέρων εὑρέθησαν μὲ τραύματα διαμπερῆ . . . Ὁ ἀνίκητος τῆς Κύπριδος υἱός. ὁ ἄπλειστος καὶ εἴρων ξανθόπαις τεχνιέντως ἐκ τῆς βελοφόρου φαρέτρας του ἐξηκόντισε καὶ ἐπλήγωσεν ἀμφοτέρους. . . . Τὰ βλέμματά των ὡμίλουν καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς τρωθείσης καρδίας των, καὶ τὰ χείλη των ἐκινοῦντο διὰ τῶν ἀναριθμήτων παλμῶν τῆς καρδίας των.

«Αἱ ἡμέραι τῆς εὐτυχίας ἔχουσι τὴν παραμονήν των, »πολλάκις τὴν προπαραμονήν των οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν »ἐπαύριον.» Οἱ λόγοι τοῦ ἔρωτος εἶναι σύννεφα, εἶνε ἀτμοὶ ἐξατμιζόμενοι ὕδατος. Ἡμέραν τινὰ τὸ πρόσωπον τοῦ μέχρις ἐσχάτων χαριεστάτου ἐπισκέπτου δὲν ἐξέφραζε τὴν προτέραν γαλήνην καὶ εὐχαρίστησιν, ἀλλ' ἀγὼν πεισματώδης διεξήγετο ἐν τῇ καρδίᾳ του, καθότι ἐσκέπτετο τὰς συνεπείας τοῦ σκοπουμένου διαβήματός του. ἐσκέπτετο τὴν πρώτην ἐκείνην λέξιν, ἥτις θὰ ἐχρησίμευεν ὡς πρόδρομος τῆς πικρᾶς περὶ χωρισμοῦ των, καὶ δὴ παντοτεινοῦ, ὁμιλίας. Τέλος μυριοτρόπως βασανισθείς, ὁπλίζεται διὰ δρακοντίου θάρρους καί, ἀφοῦ ἔπνιξε τὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοὺς μάγους ὀφθαλμούς του πλημμυρίσαντα δάκρυα, λέγει πρὸς τὴν μυθωδῶς αὐτὸν ἀγαπῶραν, θωπεύων τὴν ξανθήν της κόμην.

«Ἀπὸ τοῦδε παῦσε νὰ μ' ἀγαπᾷς, ἀπὸ τοῦδε παῦσε »νὰ μ' ἐνθυμῆσαι, διότι τύχῃ βάσκανος ἐφθόνησε τὰ »ὄνειρά μας. Ἐξ ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, σύ, θὰ μοὶ εἶσαι »ἡ πλέον προσφιλής, πλὴν γονυκλινῶς παρακαλῶ σε μὴ »μ' ἐρωτᾷς πλειότερα.»

Δάκρυα πικρὰ καὶ πύρινα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς δυστυχοῦς, τὰ δὲ βλέμματά της ἐκλεισεν νομίζουσα ἑαυτὴν πρὸ ἀβύσσου ἀπυθμένου. Ἐν τούτῳ ἄπελπις καὶ σχεδὸν παράφρων ἐκ θλίψεως καὶ ὀδύνης ἀπέρχεται ὁ νεαρὸς τῆς καρδίας της θηρευτής, ὁ καὶ ἀκουσίως ἐπίορκος γενόμενος, καὶ ἀφίνει κεραυνόπληκτον τὴν φθίνουσαν κόρην, ἧς τό σεμνὸν τοῦ ἔρωτός της ἄστρον εἰσέτι λάμπει καὶ διαρκῶς θὰ φωτίζῃ τὴν ψυχήν της.

Οὐδέποτε ἀπεμακρύνθη τοῦ ἀγαπητοῦ της, ἀλλὰ νοερῶς φανταζομένη τὸ εἴδωλόν του ἀείποτε τὸν λατρεύει καὶ τὸν ἐλέγχει συνάμα διὰ τὴν ἐπιορκίαν καὶ ἀστασίαν.

Ὦ ! πόσον μετενόησε διότι ὑπήκουσεν εἰς τὴν πρώτην ὁρμὴν τῆς καρδίας της ! ὦ πόσον μετενόησε. διότι ἀφῆκε τὴν καρδίαν της τόσον ἐλευθέραν εἰς τὰ τοξεύματα τοῦ υἱοῦ τῆς Κύπριδος !

«Αἱ ἡμέραι τῆς εὐτυχίας ἔχουσι τὴν παραμονήν των, »πολλάκις τὴν προπαραμονήν των οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν »ἐπαύριον.»

ΜΑΡΙΚΑ Γ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Χωρὶς ἴσως ν' ἀνταποκρίνεται εἰς καθολικὴν πρόοδον αἰσθητικὴν καὶ κοινωνικὴν τοῦ παρ' ἡμῖν κόσμου, ἡ Νέα Σκηνὴ ἐσημείωσεν οὐχ ἧττον τὴν λεπτὴν ἐκείνην ἐπιτυχίαν τῆς ἀληθοῦς σκηνικῆς τέχνης, ἥτις εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς κοινωνίας ὄχι μόνον ἀντικατοπτρίζει τὴν ὡραίαν εἰκόνα τοῦ ἀοράτου ὡραίου κόσμου τῶν ἰδεῶν τῶν συγγραφέων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς ἀκτῖνας αὐτῆς φωτίζει τὴν δειλίαν τῆς πραγματικῆς ζωῆς πολὺ αἰσθητικώτερον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην προσπάθειαν καὶ διεγείρει πᾶσαν κρυμμένην ἀγαθὴν ἔμπνευσιν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς κοινωνίας πρὸς μίαν ζωὴν λεπτοτέραν, ἀληθεστέραν καὶ ὡραιοτέραν, πρὸς τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον κόσμον τοῦ μέλλοντος, πρὸς ὃν ἡ παγκόσμιος τάσις τῆς ἐξελίξεως πρὸς τὴν τελειοποίησιν μᾶς ὠθεῖ ἰσχυρῶς καὶ ἐνδομύχως.

Πρὸς τὸ καλὸν τοῦ παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος, νομίζω ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῆς ἑλληνικῆς ταύτης σκηνῆς εἶνε κοινωνικὸν φαινόμενον ἐκδηλοῦν πραγματικὴν βελτίωσιν καὶ λέπτυνσιν τῆς ζωῆς μας, ἣν ἡ Τέχνη ἐπὶ τῆς κομψῆς Σκηνῆς μιμεῖται πιστῶς μὲ τὴν ἁβρὰν καὶ ἰσχυρὰν ἐκείνην δύναμιν, ἣν ἡ ἀπ' αἰώνων συγκεντρωθεῖσα εἰς τὸ παρὸν ἐξέλιξις τῆς σκηνικῆς τέχνης τοῦ παρελθόντος, ἔλαμψεν καὶ ἐξήνθισεν εἰς τὴν κατ' οὐδὲν ὑπολειπομένην τῶν εὐρωπαϊκῶν σκηνῶν Νέαν Ἑλληνικὴν Σκηνήν.

Παρ' ἡμῖν ἡ ἐξέλιξις αὕτη τοῦ παρελθόντος εἶχε σβύσει ἀκριβῶς, διότι εἶχε σβύσει καὶ ἡ κοινωνικὴ ἐλευθερία, ἡ δὲ τέχνη, ὡς ἀκολουθοῦσα τὸ κοινωνικὸν περιβάλον, λάμψασα ποτὲ ὡς ἄστρον ἐπὶ Σοφοκλέους καὶ σβεσθεῖσα ὁμοῦ μὲ τὴν ἐλευθερίαν. ἀνέτειλεν καὶ πάλιν ἀβεβαία διὰ νὰ μεσουρανήσῃ εἰς τὸ συμβολικὸν ἄστρον τῆς Ν. Σκηνῆς.

Τὸ κοινωνικὸν τοῦτο φαινόμενον, τὸ δεικνῦον ὡς βαρόμετρον τὴν κατάστασιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος τοῦ κόσμου, εἶνε λίαν παρήγορον, διότι ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκην φιλολογικὴν ἰσχυρὰν τῶν λεπτῶν συγκινήσεων τῆς τέχνης, ἔχει ἀνάγκην τῆς λεπτῆς καὶ ἁβρᾶς ὑποκρίσεως τῆς Δος Εἱμαρμένης Ξανθάκη, τῆς Δος Κυβ, Ἀδριανοῦ. τῆς κυρίας Γαλάτη καὶ Δος Βρατσάνου, τῶν ἀξιολόγων καὶ μὲ πολλὴν λεπτὴν δύναμιν ὑποκρινομένων, παρισινῶν σχεδὸν καλλιτεχνῶν, τῶν κ. κ. Μιράτ, Παπαγεωργίου, Ζήνωνος, Λέοντος, Βρατσάνου, Σκίπη, Μπενιώτη καὶ τοῦ χαριτωμένου κωμικοῦ κ. Χρυσομάλλη.

Οἱ ἀναδειχθέντες οὗτοι καλλιτέχναι, ὠθούμενοι τόσον ἀπὸ τὴν ὅλην κοινωνικὴν πρόοδον, ὅσον καὶ τὴν ἀτομικὴν των ἔμπνευσιν καὶ φιλοτιμίαν εἶνε ἔργον κατ' ἐξοχὴν ἀνθρώπου καλλιτέχνου γνωρίζοντος καὶ ἀντιλαμβανομένου τὰς ψυχικὰς καὶ αἰσθητικὰς ἀνάγκας, μιᾶς ἐξιλισσομένης κοινωνίας καὶ συνεπῶς ἔχοντες τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ. Τοιοῦτος εἶνε ὁ κ. Χρηστομάνος, ὅστις παρέσχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μίαν Σκηνήν, ἣν οὐδέποτε ἄλλοτε ἔσχεν καὶ καλλιτέχνας, τοὺς ὁποίους ὀνειροπολοῦσε. Καὶ εἶνε ἀληθῶς ὀνειρῶδες ἡ ἐμφάνισις τῆς τέχνης ἰδίως εἰς τὴν πρωταγωνίστριαν, ἥτις εἶνε διὰ τὴν εὐτυχῆ Ἑλλάδα ἡ Ντοῦζε, ἡ πότε δραματικὴ καὶ πότε τραγική, ἡ πάντοτε ὅμως ὑπέροχος καὶ θαυμασία.

Σ. Ζ.

ΑΝΤΙ ΓΝΩΜΙΚΩΝ

Κάτι, μοῦ λέγει, πῶς καὶ ἡ ἰδική μου φωνὴ δυνατὸν ν' ἀντηχῇ στὰ μύχια τῆς καρδίας σου, ἀφοῦ ἡ φωνὴ σου συγκλονίζει τὴν ἰδικήν μου.

Πῶς ἤθελα νὰ ἐδιάβαζες τὸ ἑπτασφράγιστον βιβλίον τὴν καρδιά μου, διότι, ἀλλοίμονον οὔτε μὲ λόγια οὔτε εἰς τὸ γαρτὶ εἶναι δυνατὸν νὰ περιγραφῇ ὅ,τι βαθειὰ καὶ ἀληθινὰ αἰσθάνεται κανεὶς.

Δὲν θὰ εἶχα νὰ παραπονέθῶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τίποτε ἄλλο περισσότερον παρὰ διὰ τὴν ἀγάπην σας ἂν ἠθέλατε μοὶ τὴν ἀρνηθῆ.

Ὅστις γνωρίζει καρδίαν δεσμευμένην προτιμώτερον νὰ πνίξῃ τὴν φωνήν του εἰς τὰ στήθη του ἢ νὰ χαλαρώσῃ τοὺς δεσμούς της καὶ εἶναι αὐτόχρημα ἄτιμία ὁ ἔ-

γων ἤδη δεσμευμένην τὴν καρδιάν του νὰ ὑποκρίνεται θυσιάζων αὐτήν. Εἰς ἐμὲ δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι, ἐλπίζω καὶ εἰς ἐσέ.

Καὶ τώρα ποῦ σὲ φαντάζομαι ἀγνὴν καὶ ἄσπιλον δοκιμάζω ὅλας τὰς χάριτας ἐνὸς ἱεροῦ ἰδανικοῦ καὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἔχω νὰ ἐξετάσω τὴν καρδιά σου· μοὶ ἀρκεῖ ὅτι μὲ τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς μου ἀναλογίζομαι τὰς ἀρετάς σου καὶ καμαρώνω τὴν καλλονήν σας.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Νέα μηχανὴ πρὸς καθαρισμὸν τῶν ἀλειμματελαίων.

Ἐπενοήθη ἐν Δανίᾳ ὑπὸ τῶν Ὄδινσε καὶ Πέτερσεν. Ἀπαρτίζεται ἐκ πέντε διαμερισμάτων, ὧν τὰ τρία πρῶτα καὶ τὸ πέμπτον φέρουσιν ὀρειχάλκινα πλέγματα, τὸ τέταρτον εἶνε πλῆρες κόνεως ὀπτανθράκων (κώκ).

*
* *

Ἄκαπνος πυρῖτις

Διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀκάπνου πυρίτιδος ἐκ νιτροκυτταρίνης ἢ ἐκ νιτροκυτταρίνου νιτρογλυκερίνης προστίθεται εἰς αὐτὴν Γουαταπέρχα, Ναουτίσσα, Βαλατᾶ, ὁ χυμὸς τῆς Ἀλπονίας ἢ μῖγμα τῶν οὐσιῶν τούτων.

*
* *

Πετρέλαιον καὶ ποδήλατα

Ἀμερικανὸς μηχανικὸς ἐφαρμόζει τὸ πετρέλαιον εἰς κινητήριον ποδηλάτων καὶ τροχιοδρόμων παράγον ἐν αὐτῷ μικρὰς ἐκρήξεις δι' ἠλεκτρικῶν σπινθήρων· ἡ οὕτως ἀναπτυσσομένη θερμότης χρησιμοποιεῖται πρὸς κίνησιν. Τὸ δίτροχον διατρέχει οὕτω τεσσαράκοντα ἀγγλικὰ μίλια τὴν ὥραν.

Ὁ Langlet προσδιώρισε τὴν εἰδικὴν πυκνότητα τοῦ νέου στοιχείου Ἡλίου καὶ εὗρεν 0,139 (ἀὴρ=1) ἢ 2 (ὑδρογόνον=1). Ἀλλ' ἐκ τῆς ταχύτητος τοῦ ἤχου ἐν τῷ Ἡλίῳ ἐξάγεται ὅτι τὸ μόριον τοῦ Ἡλίου ἐνέχει ἓν μονον ἄτομον καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἀτομικὸν βάρος αὐτοῦ εἶνε=4. Εἰς ὅμοια περίπου ἀποτελέσματα ἔφθασε πρό τινος ὁ Ramsay.

* *
*

Θεραπεία τῆς ἐξωτερικῆς φυματιώσεως

Ὁ Seruin ἔσχεν ἐπιτυχίας κατὰ τοῦ Lupus δι' ἐπιδέσμων καὶ ἐπιχρίσεων μίγματος ἀπαρτιζομένου ἐκ σωσικρέατος καὶ γλυκερίνης (1.3 ἢ 1.10) ἢ σωσικρέατος καὶ κοινοῦ καθαροῦ ἐλαιολάδου (1.10). Καὶ εἰς ἐγκρίσεις φυματιωδῶν ἢ πυωδῶν μερῶν ἔλαβε καλὰ ἀποτελέσματα χρησιμοποιῶν τὸ σωσίκρεως, ὡς ἀντισηπτικόν. Ὡσαὐτὼς ἐπιβεβαιοῦνται αἱ παρατηρήσεις τοῦ Γρέδεν περὶ τῆς χρήσεως τοῦ σωσικρέατος εἰς τοὺς ἐπιδέσμους χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶσι παρεμπίπτοντα φαινόμενα.

* *
*

Ἰωδιοφορμίνη ἢ ἄοσμον Ἰωδιοφόρμιον

Τὸ παράγωγον τοῦτο τοῦ Ἰωδιοφορμίου, ὅπερ προτιμῶσι πολλοὶ ἀσθενεῖς διὰ τὸ ἄοσμον αὐτοῦ, παράγεται ἐξ Ἰωδιοφορμίου καὶ ἑξαμεθυλενοτετραμίνης. Διαλύομεν τὴν ἑξαμεθυλενοτετραμίνην καὶ τὸ Ἰωδιοφόρμιον εἰς οἰνόπνευμα κατὰ ποσὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸ μοριακὸν βάρος ἑκάστου, τὸ δὲ θερμὸν ἰωδιοφορμοῦχον διάλυμα ἐγχύνομεν εἰς τὸ τῆς ἑξαμεθυλενοτετραμίνης. Τὸ παραγόμενον ἴζημα ἐκθλίβομεν καὶ στεγνώνομεν μεταξὺ ποτιστικοῦ χάρτου. Εἶνε λευκὴ ἄοσμος κρυσταλλικὴ κόνις ἔχουσα τὰς ἰδιότητας τοῦ Ἰωδιοφορμίου, ἣν διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν Ἰωδιοφορμίνην.

*
* *

Τὸ ἀπεστειρωμένον γάλα

Ἀπό τινος ἤρχισε νὰ εἰσάγεται καὶ παρ' ἡμῖν ἀπεστειρωμένον γάλα, ὅπερ μάλιστα λίαν ἐπηνέθη ὑπό τινων θεωρηθέντων ὡς εἰδικῶν. Ἐν τούτοις αἱ ἔρευναι τοῦ Στὲρν ἀπέδειξαν τὴν σχέσιν τῆς χειραδοειδοῦς Βαρλοβείου ἀσθενείας μὲ τὴν δι' ἀπεστειρωμένου γάλακτος διατροφὴν· ὅπου ἐγκαίρως διέγνωσαν τὴν ἀσθένειαν καὶ ἤλλαξαν τὸ ἀπεστειρωμένον γάλα διὰ τοῦ φυσικοῦ πρὸς διατροφήν, ταχεῖα ἐπῆλθε θεραπεία Πρέπει λοιπὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι μεταβολαὶ ἄγνωσται ἔτι, ἃς πάσχει τὸ γάλα· θερμαινόμενον ἄνω τῶν 100 βαθμῶν ἐπιφέρουσι τὴν νόσον ταύτην, ἥτις παράγεται μετὰ μακρὰν καὶ ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τοῦ ἀπεστειρωμένου γάλακτος· κατ' ἀκολουθίαν δύναται νὰ γίνεται μόνον ἐν μέτρῳ τινὶ καὶ ἐναλλὰξ χρῆσις αὐτοῦ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὅτε εἶνε δύσκολος ἡ διατήρησις τοῦ νωποῦ γάλακτος.

*
* *

Ρωσσικὸν πετρέλαιον

Τὴν καταπληκτικὴν ἐκ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ παρὰ τὸ Βακοῦ φρεάτων ἐξαγωγὴν πετρελαίου ἐκφράζουσιν οἱ ἑξῆς ἀριθμοί. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐξήχθησαν ἐκ τῶν φρεάτων 8,606,000 Τ. ἀκαθάρτου πετρελαίου ἢ νάφθης, ἐξ ὧν διὰ κλασματικῆς ἀποστάξεως παρήχθησαν φωτιστικὸν πετρέλαιον 1,692,000 Τ. ἔλαια λιπαντικὰ 189,885 Τ, ἡφαιστέλαια 400,000Τ. καὶ ὑπολείμματα χρήσιμα πρὸς καῦσιν 4,015,000 Τ πάντα ἐξαχθέντα εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Δὲν ἐνοικιάζω τὸ σπίτι μου παρὰ εἰς δύο μόνον ἀνθρώπους, τὸ πολύ, πολύ, σὲ δύο καὶ μισό.

— Μὰ τί ἐννοεῖτε, κύριε, μὲ τὸ δύο καὶ μισό;

— Νά, εἰμπορεῖ ἡ κυρία νὰ εἶνε ἔγκυος, αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ· μὰ γεννημένα παιδιὰ δὲν βάζω στὸ σπίτι μου.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Ἡ χολέρα ἐν Αἰγύπτῳ δίνει καὶ πέρνει.

— Εἷς ἰατρὸς μᾶς ἐξέφραζε τὸν φόβον αὐτοῦ περὶ τῆς μολύνσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου καὶ τότε ἡ διάδοσις τῆς νόσου θέλει εἶναι ἀπεριόριστος. Οὐχ ἧττον ἕνεκα τῶν ληφθέντων δρακοντίων μέτρων ὁ κίνδυνος πιστεύεται ὅτι θέλει ἀποσοβηθῆ.

— Χάριν τοῦ ἐλλιμενισμένου Ἀγγλικοῦ στόλου εἰς τὸ Ναύπλιον προσεχῶς διοργανωθήσονται ἐκδρομαὶ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἄλλοθεν μὲ λαϊκὰς τιμὰς μεταφορῶν.

— Ἤρχισαν εἰς τὴν πόλιν μας αἱ μικροδιαδηλώσεις καὶ ἀντήχησαν αἱ πρῶται ζητωκραυγαὶ διὰ τῆς ἀφίξεως βουλευτῶν τινων.

— Ἡ πόλις ἡμῶν διατελεῖ ἀνάστατος μὲ τὰς μετακομίσεις.

— Φαίνεται ὅτι τὸ κατάβρεγμα τῆς πόλεώς μας διὰ θαλασσίου ὕδατος θὰ λυθῇ δαπανῶντος τοῦ δημοσίου πρὸς τοῦτο· καὶ οἱ καταδικάσαντες τοῦτο δημοτικοί μας σύμβουλοι δὲν θὰ τολμήσουν νὰ κατέλθουν εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, διότι τότε πιθανὸν νὰ καταβρεχθῶσι καὶ αὐτοί.

Τυπογραφεῖον «Νομικῆς» — ὁδὸς Ὀφθαλμιατρείου 5.